

Electra

Nr. 3/2021

De grønne kompetencer
skal på plads nu

Flere elektrikere
udskyder pensionen

Fejlansættelser
koster tid og penge

Aktiv EL

Huselektriker på Femern-forbindelsen

Nyhed - Byggelys
LED-strip på 25 m tromle



Smart Home Sensorer



10
ÅR
GARANTIFRI
KVALITET



Smart Home Outdoor



TX10



Nu med 2 stk. HPFI
+ Transientbeskyttelse



Elinstallatørens bedste værktøj – Malmbergs nye Indkøbshåndbog



Nu mere end 6.800 artikler på 568 sider.

Få en håndbog, send en mail til
info@malmbergs.dk eller ring 44 50 03 77.



Scan QR-koden og anvend kataloget online

EASYCONNECT
BASKET TRAY



1 x Data + 1 x Coax
YOUSEE GODKENDT



Ladestation Type 2



Europa dæser



Nyhed
Delta stikkontakter



Undercentral 63A
4 x 32A udtag m.m.



Nyhed - Ajax LED, IP44
- 2850 til 9100 lm



Besøg www.malmbergs.com for at se kataloget.

MALMBERGS

— Denmark Est. 1992 —

Tekst: **TROELS BLICHER DANIELSEN** Foto: **JEPPE CARLSEN**

Med grøn omstilling følger krav

Når corona-pandemien, inden for en overskuelig fremtid, forhåbentligt er kommet under kontrol, er der næppe nogen tvivl om, at kampen mod klimaforandringer igen vil rykke helt op i toppen af den globale – og nationale dagsorden.

Herhjemme har vi sat et mål om at reducere CO₂-udledningen med 70 procent i forhold til 1990-niveauet – og den opgave bidrager installationsvirksomhederne dagligt til at løse. For eksempel når oliefyr bliver skiftet ud med grønne varmepumper, eller når teknologi og data bliver udnyttet til at skabe mere energieffektive bygninger.

De kommende år vil den grønne omstilling komme til at påvirke branchen

endnu mere. Kravene til bæredygtighed vil blive strammet i Bygningsreglementet og frivillige certificeringer for bæredygtigt byggeri som DGNB og Svanemærket vil vinde yderligere frem. Det betyder, at installationsvirksomhederne skal kunne honorere høje dokumentationskrav, som blandet andet omfatter materialevalg, korrekte arbejdsgange og bortskaffelse/genanvendelse af affald.

Derudover vil installationsvirksomhedernes interne arbejde med bæredygtighed komme i fokus. Allerede i dag er eksempelvis kommuner, banker og pensionsselskaber begyndt at stille krav til, hvordan deres leverandører internt arbejder med bæredygtighed. De krav

vil også nå installationsvirksomhederne, som skal vænne sig til, at det bliver et konkurrenceparameter at være en grøn virksomhed – og kunne dokumentere det.

Læs mere om hvordan man forbereder sig på skærpede grønne krav fra side 20.



Forsidefoto:
NILS LUND PEDERSEN



TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Udgiver:
TEKNIQ Arbejdsgiverne
Industri & Installation

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Tlf. 43 43 60 00
teknik@teknik.dk
www.teknik.dk

Ansvarshavende redaktør:
Kommunikationschef
Anne Birkelund
anb@teknik.dk

Redaktør:
Lasse Andersen
lan@teknik.dk

Redaktion:
Michael Degn
Christensen
mdc@teknik.dk

Jesper Melgaard
jme@teknik.dk

Layout:
Karin Winther
kwi@teknik.dk

Annoncer:
Louise Andersen
annonce@teknik.dk
Tlf.: 31 90 11 55

Abonnement:
Annette Holrits
aho@teknik.dk

Årsabonnement:
kr. 799,00

Oplag:
Distribueret,
kontrolleret oplag:
3.300 trykoplæg: 3.500
ISSN 0902-5456

Tryk:
Stibo Complete

Citat er tilladt med
angivelse af Fagbladet
Electra som kilde

Indhold

3 | 2021

Side 20

Grønne kompetencer skal sikres nu

Flere grønne krav til byggeriet betyder, at installatøerne allerede nu bør tage de første skridt mod at fremtidssikre forretningen, lyder det fra brancheekspert.

- 03** Leder
- 06** Caverion opkvalificerer ledige til solcelle-projekt
- 08** Huselektriker på Femern-projektet
- 12** Femern-byggeri gør Lolland til vækstcenter
- 14** Småt & Godt
- 16** Børge vil ikke på pension
- 20** De grønne kompetencer skal på plads nu
- 23** Bæredygtigt byggeri i overhalingsbanen
- 24** Det handler om ordentlighed
- 26** Grossist: Hele branchen bliver mødt af grønne krav
- 28** *Tidslinjen:*
Skrivebordet
- 30** God rekruttering er nøglen til succes
- 34** Ny bestyrelse på plads
- 36** Spørgeboks
- 38** *10 spørgsmål til direktøren:*
Claus Søgaard Poulsen
- 40** Navne



Side 8

Huselektriker på Femern-projektet

Lollandske Aktiv EL A/S har i mere end 10 år haft et mål om at blive en del af Femern-projektet. Det er nu lykkedes. Direktøren kalder det en sejr for både firma og lokalområde.



Side 6

Ledige opkvalificeres til solcelle-projekt

Caverion har taget alternative metoder i brug for at skaffe nok arbejdskraft til arbejdet med at etablere en af Nordeuropas største solceller-parker ved Holstebro.

Side 18

”Ud over at jeg undgår tunge løft, bliver der ikke taget hensyn til mig. Og hvorfor skulle der også det? Jeg er jo ved godt helbred og nyder at arbejde på lige fod med alle de andre”

Børge Christensen, elektriker, BE Installationer

Bevar **friheden**

– husk at sikre dig i tide

Book et møde på
www.pfs.dk

– eller ring på
33 93 86 00

**Som selvstændig
bestemmer du selv
– også hvornår du
vil gå på pension**

Få styr på dine forsikringer,
mens du er rask, og begynd at
spare op så tidligt som muligt.



Tekst: LASSE ANDERSEN Foto: HENRIK PYNDT SØRENSEN/BIOFOTO/RITZAU SCANPIX

CAVERION OPKVALIFICERER LEDIGE TIL GIGANTISK SOLCELLE-PROJEKT

Teknikentreprenøren Caverion har taget alternative metoder i brug for at skaffe nok arbejdskraft til arbejdet med at etablere en af Nordeuropas største solceller-parker ved Holstebro.

Caverion er blandt de virksomheder, som skal få en af Nordeuropas største solceller-parker ved Holstebro til at blive en realitet. Det har dog været svært at skaffe den nødvendige arbejdskraft, og derfor har teknikentreprenøren taget en alternativ løsning i brug.

I samarbejde med jobcentrene i Skive og Holstebro samt Skive College har virksomheden fået opkvalificeret 12 ledige, som får første arbejdsdag hos Caverion onsdag den 5. maj.

Jobcentrene har stået for at rekruttere ledige, som var klar til at gribe chancen, og Skive College har via et otte uger langt kursusforløb sikret opkvalificeringen af de kommende Caverion-medarbejdere. De er blandt andet blevet undervist i grundlæggende el-lære, el-sikkerhed og kabel/muffe-teknologi.

Ifølge Thomas Holm Bjerregaard, der er Business Development Manager hos Caverion, kommer de primært til at arbejde med montering af 10 og 20 kV kabelmuffer i solceller-parken. Han glæder sig over, at de ikke er helt på bar bund, når de starter i denne uge.

– Normalt bruger vi sidemandsoplæring til den slags opgaver, men når der starter så mange nye på én gang, ville det belaste vores nuværende medarbejdere for meget, hvis vi valgte den løsning, siger han.

Stærkt samarbejde

Der var mere end 60 lokale ledige, som tilkendegav, at de var klar til et brancheskifte og til at deltage i det opkvalificerende kursus. De kom til en samtale hos Caverion og de 12 kandidater, som virksomheden har brug for i denne omgang, blev sendt videre på kursus på Skive College.

– Det arbejde, som skal udføres, kræver ikke en elektrikeruddannelse, så i rekrutteringsprocessen har vi fokuseret på kandidaternes personlighed og tilgang til arbejdet. Det er nogle folk med meget forskellige baggrunde. Der er eksempelvis både en tømrer og en fisker i blandt, forklarer Thomas Holm Bjerregaard.

Han fremhæver, at samarbejdet med Skive College og de to lokale jobcentre har fungeret rigtig godt.

– Skive College har designet et kursus, som er målrettet vores specifikke ønsker, og Jobcentrene i både Skive og Holstebro har gjort et godt stykke arbejde med at finde de helt rigtige kandidater, så vi er meget tilfredse, siger Thomas Holm Bjerregaard.

Kurt Lindholm, der er uddannelsesleder på Skive College, glæder sig også over samarbejdet.

– På Skive College er en af vores spidskompetencer viden på højvolts

området og grøn energi. Vi er rigtig glade for, at vi kan være med til at løse et problem ved at opkvalificere og klæde de ledige på til et job på det grønne arbejdsmarked, siger han.

Boomende marked

Thomas Holm Bjerregaard forventer, at Caverion kan beskæftige de nye medarbejdere i mange år frem, og han tror også på, at virksomheden vil benytte en lignende rekrutteringsmodel igen. Der kan nemlig komme perioder, hvor virksomheden får brug for flere medarbejdere, end der kan skaffes på traditionel vis.

– Vi skal have meget solenergi i Danmark, så vi kigger ind i et boomende marked de kommende år. Det aktuelle projekt i Holstebro bliver bare ét ud af en række projekter med store solfarme herhjemme, siger Thomas Holm Bjerregaard.

Det gigantiske solcelle-anlæg bliver opført uden for byen Bur i Holstebro Kommune og kommer til at dække et areal, der svarer til 300 fodboldbaner.

Bestseller-ejer Anders Holch Povlsen har investeret en halv milliard i projektet. Som et led i virksomhedens bæredygtighedsstrategi ønsker Bestseller at aftage en del af den energi, som solcellerne producerer. ●

:hager

Black is beautiful

BR65 i antracit sort



Komplet kanal- og installationssystem BR65 Family findes nu i antracit sort

Uanset om det drejer sig om kontorindretning eller forbrugerelektronik - går farven sort aldrig af mode. Løs dine kunders installationer med Hager BR65 kanaler og kontaktmateriel i antracit sort (RAL9011).

BR65 Family er både er fleksibel, enkel og har et tidløst design.



Bestil det nye katalog

Scan QR koden



WEXØE

Lejrvej 31, 3500 Værløse
www.wexoe.dk
Tlf. (+45) 45465800

Femern



Huselektriker på **FEMERN- PROJEKTET**

Lollandske Aktiv EL A/S har i mere end 10 år haft et mål om at blive en del af Femern-projektet. Nu er det lykkedes, hvilket direktøren ser som en sejr for både firma og lokalområde.



Tekst: **MICHAEL DEGN** Foto: **NILS LUND**

Fra tagterrassen fanger blikket først det store betonblandeværk og dernæst de tonstunge dumpere, der kører ude i horisonten. Byggepladsen ved Rødbyhavn er stor og vidtstrakt som den lollandske natur.

Tagterrassen ligger på toppen af 30 containere, der er sat sammen til opholdsrum på byggepladsen. Aktiv EL A/S står blandt andet for den opgave, og en af firmaets ansatte er i øjeblikket ved at koble strømmen til langs rækken af containere.

– Det gør mig stolt, at vi er med på projektet. Hvor det ender, er der ingen, der ved endnu, men det vigtigste har været at få foden indenfor, siger Jens Krogh, teknisk direktør i Aktiv EL.

Han viser rundt i det hjørne af byggepladsen, som virksomheden har adgang til. På det enorme byggeri er der skarpe restriktioner og sikkerhedsprocedurer, hvilket betyder, at vi fra start til slut bliver eskorteret rundt. Aktiv EL har vundet udbuddet om at sørge for den del af byggestrømmen, der er lavspænding og vedligeholdelse af elinstallationerne samt nogle vvs-opgaver for entreprenørkonsortiet Femern Link Contractors. Konsortiet skal bygge tunnelelementer, portaler og ramper til den 18 kilometer lange tunnel til Tyskland, der skal stå klar ved udgangen af 2029.

I øjeblikket går der en god håndfuld medarbejdere fra ►

Femern

► Aktiv EL på byggepladsen, men den tekniske direktør forventer, at antallet med tiden vil stige til 15 – måske 20 mand. Udover containerne har de indtil videre leveret strøm til blandingsværket. Det hele foregår via dieselgeneratorer, da der endnu ikke er ført kabler til den midlertidige byggestrøm. Ved siden af de mange containere ligger et halvådt markområde, der de næste par år bliver forvandlet til en by med op mod 1.500 håndværkere og 300 funktionærer. Jens Krogh viser en stor transformatorstation frem, mens han forklarer, hvordan den har en tilgang på 10.000 volt, der kan levere byggestrøm på 400/230 volt.

– Den her alene kan levere strøm til et helt boligkvarter, siger Jens Krogh.

På byggepladsen kommer der til at være 13 af den slags, hvilket siger noget om størrelsen af anlægsprojektet.

Langvarig proces

Jens Krogh har fulgt debatten om Femernforbindelsen siden de første spæde politiske tanker begyndte at tage form. For 10-12 år siden begyndte det for alvor at tage form, og Aktiv EL gik derfor sammen med et par andre elinstallatører i lokalområdet og dannede et fælles selskab. Tanken var, at pulje deres i alt cirka 150 medarbejdere sammen for at kunne byde ind på projektet. Det resulterede også i nogle konkrete tilbud til et udenlandsk konsortium, som dog ikke var et af de konsortier, der endte med at vinde.

– Idéen var sådan set god nok, men vi var måske for tidligt ude. I hvert fald skiltes vi igen i god ro og orden med en aftale om, at vi hver især måtte prøve at lægge billet ind på projektet, siger Jens Krogh.

På det tidspunkt – for seks-syv år siden – begyndte snakken for alvor at gå i pressen og lokalområdet. Hvornår kommer det? Falder der opgaver af til os? Nej, det er nok kun udenlandske håndværkere – det kommer vi ikke i nærheden af, husker Jens Krogh om snakken på den tid. Alligevel blev han ved med at holde fast i udgangspunktet om, at når der skal bruges i omegnen af 50 milliarder kroner på projektet, så må der også falde noget af til virksomhederne i området. Af samme grund er han også stolt og glad over, at det er lykkedes.

– Der er altid nogen, der siger, at der ikke kommer nogen lokale med ombord, men det kan godt lade sig gøre at få en bid af kagen, og det har jeg da også fået en masse positiv respons på efterfølgende, siger Jens Krogh.

Virksomheden kan blandt andet mærke det på evnen til at tiltrække medarbejdere. De gode, kvalificerede medarbejdere hænger ikke på træerne i øjeblikket, men efter Aktiv EL vandt udbuddet, har en del henvendt sig for at blive ansat i firmaet. Vel at mærke medarbejdere der er ansat i andre virksomheder,



Dieselgeneratorer sørger for byggestrøm, indtil kablerne er lagt i jorden.

hvilket Jens Krogh ser som et udtryk for, at der er prestige i at være med på Femernprojektet.

Ny viden er vigtig

Hvis man vil spise kirsebær med de store, kræver det en kombination af hårdt arbejde, vedholdenhed, ny viden, sprogkulturer, netværk og naturligvis godt håndværk. Aktiv EL har gjort sig en del erfaringer allerede, da virksomheden leverer ydelser til Vestas i Nakskov. Her foregår alt på engelsk. Derudover har de gennem flere år haft en serviceaftale med Scandlines, hvor de har udviklet deres eget it-system til løbende at registrere timer og sikre transparens, da Scandlines også har adgang til systemet. Den slags kommer Aktiv EL til gode på Femernprojektet, mener Jens Krogh, der samtidig har taget imod udviklingsprojekter som Femern Vækst for at ruste medarbejderne til bedst muligt at begå sig på det internationale anlægsprojekt. Det har gennem årene krævet tid, penge og tabte arbejdstimer at nå så langt, men det er også en mere langsigtet investering i andet end kroner og ører.

– Omsætning er én ting, men vi får værdifulde erfaringer, som andre ikke har. Det er med til at højne standarden, siger Jens Krogh.

Aktiv El forventer, at hver medarbejder årligt omsætter for mellem 800.000 og 1 million kroner. Set i det lys vil den nuværende opgave kaste alt fra 12 til 20 millioner kroner af sig. Jens Krogh håber på, at de kommende år vil byde på mange flere installations- og serviceopgaver på byggepladsen. Alligevel har virksomheden truffet en beslutning om, at tunnelprojektet maksimalt må fylde 50 procent af omsætningen.

– Projektet varer ikke for evigt, og vi må derfor ikke glemme vores bagland, siger Jens Krogh.

Aktiv El har 72 medarbejdere og afdelinger i Nakskov, Maribo, Rødbyhavn og Nykøbing F. I 2019 var bruttofortjenesten på knap 28 millioner kroner. ●



**PLUG
& PLAY**

HVOR SMART KAN DET VÆRE?

Med *WINSTA*® stikforbindelser får du:

- Minimeret fejl og øget fleksibilitet
- En særdeles tidsbesparende løsning
- Sikret nem udvidelse, når behovet opstår
- Bæredygtighed ved høj genanvendelighed
- Nem integration til din bygningsautomation

WAGO

www.wago.com/dk/winsta



Se den nye Quickguide

Femern-byggeri gør Lolland til vækstcenter

Byggeriet af Femernforbindelsen vil præge erhvervsudviklingen og væksten på Lolland-Falster og store dele af Sjælland de næste mange år. Vi er kun ved begyndelsen, forklarer erhvervsaktører.

Det bliver verdens længste sænketunnel og Danmarks største byggeplads. Femernforbindelsen mellem Lolland og resten af kontinentet er for alvor ved at tage form ud for Rødby efter mange års indflyvning.

Projektet er fyldt med alverdens store tal, men for at give en fornemmelse af størrelsesforholdet, så bliver det samlede areal på byggepladsen i Rødbyhavn på størrelse med cirka 350 fodboldbaner. Selve anlægsarbejdet gik officielt i gang 1. januar i år, og striben af opgaver til erhvervslivet vil kun stige de kommende år.

– Det her er kun begyn-

delsen, siger Jesper Rønn Kristiansen.

Han er projektleder i Femern Belt Development og en del af projektet "Femernforbindelsen som vækstdriver". Som navnet antyder er målet, at det gigantiske anlægsprojekt skal skabe vækst både lokalt og regionalt, og indtil videre tegner det godt.

– Jeg har kendskab til, at der er 30-35 danske virksomheder i gang dernede lige nu, og vi er enormt glade for, at det lykkedes, siger Jesper Rønn Kristiansen.

En af dem er den lollandske elinstallatør Aktiv EL A/S, der skal stå for vedligeholdelse og service af elinstallationerne

på byggepladsen. Og det er bestemt ikke noget dårligt sted at drive elvirksomhed de kommende år. Transport- og Beskæftigelsesministeriet har set nærmere på beskæftigelseseffekterne ved Femernprojektet, og her bliver elektrikere direkte nævnt som en af de centrale faggrupper på byggepladsen i forbindelse med tunnelbyggeriet. De bliver nævnt sammen med mekanikere, svejsere, kranførere, ingeniører og jord- og betonarbejdere blandt andet. Dertil kommer de afledte effekter ved servicering af de 1.400-1.500 håndværkere, der kommer til at bo ved byggepladsen de kommende år.

– Der skal bruges omkring 2.000 hænder på byggepladsen i løbet af et års tid, og for hver arbejder på byggepladsen regner vi med, at det vil generere 1-2 jobs udenfor byggepladsen, siger Jesper Rønn Kristiansen.

Nye opgaver kræver ny viden

Virksomhederne skal dog ikke læne sig tilbage og vente på, at ordrene ruller ind. De skal aktivt holde sig til, hvilket kræver ekstra viden om arbejdsgangene ved store internationale byggeprojekter. Af samme grund arbejder vækstprojektet målrettet på at hjælpe virksomhederne

Milepæle:

Kilde: Transportministeriet, Femern A/S

1991

Femern Bælt-forbindelsen er første gang på den officielle politiske dagsorden i Folketinget.

1995-1999

Forundersøgelser

2007

Transportministrene i Danmark og Tyskland indgår en politisk aftale om etablering af en fast Femern Bælt-forbindelse.

2011

Forligskredsen bag Femern Bælt-projektet (V, K, DF, LA, S, Rad. V. og SF) beslutter under transportminister Hans Christian Schmidt (V) i februar, at en sænketunnel er den foretrukne tekniske løsning. I juni tiltræder forligskredsen ligeledes Femern A/S' indstilling om, at produktionsanlægget for tunnelementer placeres i Rødbyhavn.

på vej. Blandt andet ved at forbedre virksomhedernes engelsk, så det ikke bliver en barriere.

– De virksomheder, der indtil videre er lykkedes med at komme med på Femern-projektet, har været gode til at netværke og byde sig til. Og man skal ikke være nervøs for sprogkundsaberne – de udenlandske konsortier er lige så dårlige til engelsk, så det er mere et spørgsmål om at turde, siger Jesper Rønn Kristiansen.

Business Lolland-Falster arbejder også med at få kilet de lokale og regionale virksomheder ind hos de store internationale konsortier, der har hovedentrepriserne. Med projektet Femern Change prøver erhvervsorganisationen at forberede virksomhederne på, hvad det kræver at komme i betragtning. Det handler blandt andet om de rigtige certificeringer inden for bæredygtighed, sikkerhed, rekruttering og CSR (virksomhedernes sociale ansvar, red.).

– Jeg er bekendt med fem lokale elvirksomheder, som har fokus på at hente Femern-opgaver. Og et par af

dem er allerede i gang, siger Steffen Johnsen.

Målet er at hjælpe 100 virksomheder godt på vej frem mod udgangen af 2022, men det kræver samtidig, at virksomhederne også er gode til at holde på deres dygtige medarbejdere. De vil nemlig blive en eftertragtet vare, når byggeriet for alvor topper, forudser forretningschefen. Af samme grund fokuserer projektet på fastholdelse og rekruttering – også fra udlandet.

Samtidig vil det store anlægsprojekt sandsynligvis ændre opfattelsen af Lolland-Falster. Det er i hvert forhåbningen blandt aktører. Rødby vil pludselig være et område, der tiltrækker pendlere, der ellers har været vant til at fokusere på København som metropol.

– Når byggeriet er på sit højeste, vil mere end 3.000 arbejde inde på byggepladsen, så rigtig mange kommer til at søge mod Rødby de næste mange år, siger Steffen Johnsen.

Betydning langt ud i horisonten

Håbet er at få effekten til at

være langvarig. Også længere end 2029, hvor det store tunnelbyggeri ifølge planen skal stå færdigt. Oprindeligt var det tanken, at fjerne tunnel-elementfabrikken til den tid, men nu er forhåbningen, at den kan blive stående og sikre arbejdspladser mange år frem til andre projekter, forklarer Jesper Rønn Kristiansen fra Femern Belt Development.

– Så ville vi have en element-produktion til andre tunnel- og broprojekter i Danmark. Det ville være fantastisk, så jeg håber meget, at man fra politisk side beslutter det, siger Jesper Rønn Kristiansen.

Regeringen fremlagde i april sit bud på en infrastrukturplan frem mod 2035. Af den fremgår det, at regeringen vil arbejde for at bevare tunnel-element-fabrikken i Rødbyhavn.

”Det vil fastholde lokale arbejdspladser på Lolland samtidig med, at tunnelementfabrikken kan bidrage til at billiggøre kommende infrastrukturprojekter, da der ikke vil være behov for at etablere nye produktionsfaciliteter til projekterne”, står der i udspillet. ●

Femern-forbindelsen:

- **Sænketunnelen bliver 18 kilometer lang – verdens længste af slagsen.**
- **Femern Bælt-tunnelen forventes at stå færdig i midten af 2029.**
- **Rejsetiden i tog mellem København og Hamborg vil være under tre timer.**
- **Anlægsbudgettet er på 52,6 milliarder kroner.**

BYGGERIET:

- **Det statsejede Femern A/S skal planlægge, bygge og drive den faste forbindelse mellem Danmark og Tyskland over Femern Bælt.**
- **Entreprenørkonsortiet Femern Link Contractors (FLC) bygger tunnelen, portaler og ramper.**
- **Entreprenørkonsortiet Fehmarn Belt Contractors (FBC) står for gravearbejdet til søs og etablering af landindvindingen med nye naturområder.**

- **De to konsortier udbyder opgaver til underleverandører. Blandt de danske virksomheder, der indtil videre har vundet større opgaver er eksempelvis: Aktiv EL A/S (elinstallationer), Give Steel A/S (stålkonstruktioner) og Certex Danmark A/S (kraner).**

Kilde: Femern A/S, Femern Belt Development

2016

Den 30. maj 2016 indgår Femern A/S betingede kontrakter med de to vindende konsortier på de fire store tunnelkontrakter.

2019

Den endelige, underskrevne myndighedsgodkendelse fra tysk side ligger klar seks år efter projektansøgningen blev afleveret.

2020

Femern A/S igangsætter hovedanlægskontrakterne med Femern Link Contractors (FLC) med virkning fra 1. januar 2021.

Tekst: REDAKTIONEN Foto: JOACHIM RODE OG ARKIV

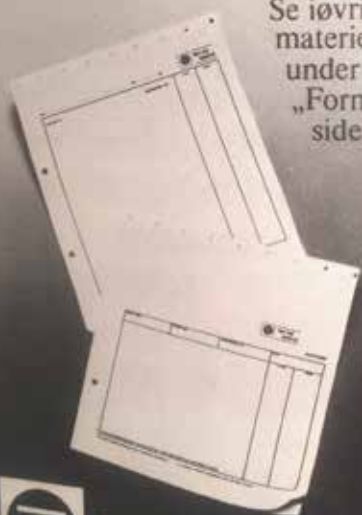
Fra arkivet

Denne måned for... 37 år siden

Køb billigt hos ELFO

F.eks. fakturasæt, nummeret og forsynet med Deres firmanavn. Med 1, 2 eller 3 kopier. Pris fra kr. 385,- pr. 1.000 stk., excl. moms.

Se iøvrigt service-materielkataloget under „Formularer”, side 15.



ELFO
Ordrekontoret . Tlf. 01-74 62 11

53

el- og vvs-virksomheder gik konkurs i de første fire måneder af 2021. I samme periode sidste år var tallet 21, hvilket var det laveste antal siden 2014.



Boligejere tøver med energi-optimering

29 procent af boligejerne finder muligheden for at spare på energien i privatboligen ”mindre relevant” eller ”slet ikke relevant”. Det viser en spørgeskemaundersøgelse, som analysebureauet YouGov har udarbejdet på vegne af Schneider Electric.

Hvem skal have Den Danske Lyspris?

Dansk Center for Lys opfordrer alle, der har medvirket i et spændende, professionelt lysprojekt, til at indstille det til Den Danske Lyspris 2021. Målet med lysprisen er at belønne projekter, som skaber godt lys for mennesker. Læs mere på www.centerforlys.dk.

Legat til el-talent

Den 27-årige Peter Schønfeltdt, som læser til elinstallatør på KEA i København, er blevet tildelt et legat på 15.000 kroner, som årligt uddeles af den Eltekniske Sektion i leverandørforeningen Veltek. Legatet er målrettet unge el-tekniske talenter og har til formål at understøtte og investere i den el-tekniske branches fremtid. Peter Schønfeltdt har praktikplads hos virksomheden Seaborg.



Bravida satser på ladestandere

Bravida vil ikke nøjes med at installere ladestandere til elbiler. Derfor har virksomheden udviklet en totalløsning, som også inkluderer support, administration og forbrugsafregning af strøm – alt sammen via en app. ”Bravida Charge”, som er navnet på løsningen, bliver først lanceret i Danmark og Sverige.

Data skal gøre hovedstaden grøn

Region Hovedstaden vil reducere 70 procent af CO₂-udledning frem mod 2025, og det skal Kemp & Lauritzen og Vitani hjælpe med. Et af midlerne bliver installation af internetopkoblede energimålere i alle regionens bygninger, så der skabes overblik over mulighederne for besparelser.

København



Det læser I på

installationsmedierne.dk



Borgmester-besøg hos Fugmann

Københavns Kommunes beskæftigelses- og integrationsminister Cecilia Lonning-Skovgaard (V) har besøgt TEKNIQ Arbejdsgivernes formand Henrik Fugmann (th). Besøget bød blandt andet på en rundvisning hos elinstallationsvirksomheden FUGMANN A/S i Valby, ligesom der blev talt om el-branchens betydning for den grønne omstilling. Derudover blev lærlingeuddannelsen drøftet. Ved besøget deltog også lærlingeformand i FUGMANN, Magnus Steen Larsen (i midten), der bidrog med sine egne erfaringer fra elektrikeruddannelsen. Københavns Kommune har netop lanceret en ny stor kampagne, som opfordrer unge til at vælge en erhvervsuddannelse, hvor de kan bidrage til den grønne omstilling. Kampagnen er synlig i hele hovedstaden på blandt andet busstoppesteder samt på sociale medier.

TEKNIQ Arbejdsgiverne i medierne

”Hvad venter I på, kære politikere? Drop nu de halvhjertede lappeløsninger og hjælp landets boligejere med at blive en aktiv del af klimapolitikken. I installationsbranchen er vi i hvert fald klar til at løfte vores del af opgaven.”

Troels Blicher Danielsen, administrerende direktør i TEKNIQ Arbejdsgiverne, i dagbladet Børsen.



Cirkulær sikkerhedssko

Den hollandske virksomhed EMMA Safety Footwear har lanceret de cirkulære sikkerhedssko, EMMA, som netop er landet på hylden hos engrosvirksomheden Carl Ras. Sikkerhedsskoene består udelukkende af genbrugs- eller genanvendelige materialer, og de kan genbruges til fremstilling af nye produkter, når de er udtjent.

Børge vil ikke på **PENSION**

Tekst: **ANDREAS EBBESEN JENSEN**

Foto.: **KELD LUND**



71-årige Børge Christensen har arbejdet i mere end et halvt århundrede. Alligevel har han ingen planer om at stille værktøjskassen på hylden og nyde pensionisttilværelsen. "Så længe mit helbred kan holde til det, så bliver jeg ved", siger han. Og Børge Christensen er langt fra ene om at udskyde pensionistlivet. De seneste ti år er antallet af aktive i branchen over 67 år fordoblet.



Børge Christensens dag starter tidligere end de flestes. Når vækkeuret viser 03:30, står den 71-årige elektriker ud af sin seng. Efter morgenmaden trækker han i arbejdstøjet og kører ind til sin arbejdsplads hos BE Installationer i Viborg. Klokken har sjældent passeret 06:00, når han møder ind i virksomheden, der tæller 120 medarbejdere. Sådan har rutinen været, siden han blev ansat for knap to årtier siden. Børge Christensen er altid den første, der møder ind – og til tider også den sidste, der stempler ud.

– Siden jeg var en lille dreng, har jeg altid været vant til at bestille noget. Jeg elsker at arbejde og holde mig i gang. Det kan tælles på én hånd de gange, jeg har været ked af at komme på arbejde, siger han.

Børge Christensen er del af en stigende tendens på det danske arbejdsmarked. En undersøgelse fra 2019 foretaget af VIVE på vegne af Beskæftigelsesministeriet viser, at andelen af personer over 67 år, der stadig arbejder, er fordoblet på 15 år. En del af forklaringen ligger i, at vi generelt lever længere og har flere år med godt helbred. I 1997 stoppede 36 procent af de ældre på arbejdsmarkedet på grund af dårligt helbred. I 2017 var det tal faldet til 23 procent.

Den samme udvikling gør sig også gældende i installationsbranchen. De seneste tal viser, at antallet af aktive over 67 år er fordoblet de seneste ti år. Tidligere blev branchens medarbejdere nedslidt, men nu har nye teknologier og en sundere arbejdskultur øget medarbejdernes tid på arbejdspladserne. Det fortæller Maria Schougaard Berntsen, der er cheføkonom hos TEKNIQ Arbejdsgiverne.

– Den teknologiske udvikling har gjort arbejdet mindre nedslidende det seneste årti. Lige så vigtigt er der også blevet ryddet op i den såkaldte Tarzan-kultur, som har præget branchen. Hvor det tidligere var fedt at vise sine kollegaer, hvor meget man kunne bære selv, så hjælpes man i dag ad i langt højere grad. Den kulturændring har givet mere plads til de ældre medarbejdere, siger hun. ▶

Børge Christensen er blandt de mest aktive medarbejdere hos BE Installationer. Han har ingen planer om seniorordning, nedsat tid eller pensionering foreløbig.

Arbejdskraft



”Ud over at jeg undgår tunge løft, bliver der ikke taget særlige hensyn til mig. Og hvorfor skulle der også det? Jeg er jo ved godt helbred og nyder at arbejde på lige fod med alle de andre.”

Børge Christensen, elektriker, BE Installationer

Børge Christensen, 71, har arbejdet i et halvt århundrede. Alligevel kan de gange, han har været ked af at gå på arbejde, tælles på én hånd.

► Gylden kombination

Da Børge Christensen blev færdiguddannet elektriker i efteråret 1969, knoklede han primært med at løse opgaver ude på landet. I dag foregår alt arbejdet inde i byen, hvor han primært løser småopgaver som fejlfindinger og lignende for særligt den ældre del af befolkningen i Viborg Kommune. Opslidende arbejde på store byggerier har Børge Christensen for længst lagt bag sig. Det er dog vigtigt for ham at slå fast, at han ikke bliver behandlet med fløjlschandsker hos BE Installationer, blot fordi han er oppe i årene.

– Ud over at jeg undgår tunge løft, bliver der ikke taget særlige hensyn til mig. Og hvorfor skulle der også det? Jeg er jo ved godt

helbred og nyder at arbejde på lige fod med alle de andre, siger han. Når det kommer til at arbejde med de nyeste teknologier, falder arbejdsmoralen dog en smule hos Børge Christensen.

– Dem lader jeg mine yngre kollegaer kaste sig over. Det vil de også hellere end gerne, siger han.

Børge Christensen er den ældste medarbejder hos BE Installationer, men den 120 mand store arbejdsstyrke tæller også en håndfuld medarbejdere i starten og midten af tresserne. Og den blanding af årgange kan bane vej for succes, mener Maria Schougaard Berntsen.

– Kombinationen af erfarne og nye kræfter er virkelig sund for en virksomhed. Den åbner op for det bedste af to verdener. På den ene side har du de erfarne medarbejdere, som mestrer købmandsskabet og håndværket til fingerspidserne. På den anden side har du de unge og ambitiøse medarbejdere, der er i besiddelse af den nyeste viden og ikke er blege for at kaste sig over nye teknologier, siger hun.

”Ældre medarbejdere som Børge har lidt mere hår på brystet og er ikke bange for at udfordre mig. Og det er jeg sådan set kun glad for. Det er sundt at få noget modspil.”

Brian Bryrup, direktør, BE Installationer



Den stilfulde afbryder

LS 1912 i klassisk messing kombinerer materiale af høj kvalitet med traditionel teknologi.

LS1912®

Siedle Nordic A/S · Afdeling Danmark · Avedøreholmen 96-98 · DK-2650 Hvidovre



LS 1912 I KLASSISK MESSING

SIEDLE.DK · JUNG-GROUP.COM/LS1912

Klar tale

Brian Bryrup er direktør hos BE Installationer og kan godt nikke genkendende til værdien af den erfaring, som Børge Christensen bidrager med.

– Børge udstråler en enorm ro og besidder en stor basisviden om håndværket, som er guld værd. Han har i årevis påtaget sig en mentorrolle for de yngre medarbejdere og gør en dyd ud af, at nye lærlinge hurtigt føler sig velkomne, fortæller han.

Direktøren for BE Installationer er i slutningen af 30'erne og kunne i teorien være Børge Christensens søn. Aldersforskellen spiller dog ikke den store rolle for Brian Bryrup. Der er nemlig ikke den store forskel på at lede en 21-årig grønskolling og en 71-årig garvet rotte, mener han.

– Som leder er det vigtigste, at man lytter til de ansattes behov og udviser fleksibilitet over for de opgaver og den arbejdstid, de ønsker. Og det er lige meget, om de er 21 år eller 71 år, siger han.

Med alderen kommer typisk en større selvtillid og en mere udtalt vilje til at tage bladet fra munden og råbe højt, hvis man er utilfreds med tingenes tilstand. Og her er Børge Christensen ingen undtagelse.

– Jeg er meget åbenmundet, og hvis jeg oplever, at der for eksempel finder mobning sted på arbejdspladsen, eller hvis jeg ikke føler mig godt nok informeret om mine arbejdsopgaver, så påtaler jeg det direkte til Brian. Jeg har ikke så mange hæmninger, hvad det angår. De forsvinder langsomt med alderen, siger han.

Brian Bryrup hilser Børge Christensens bramfri facon velkommen. Den er nemlig med til at styrke ham som leder, forklarer han.

– Ældre medarbejdere som Børge har lidt mere hår på brystet og er ikke bange for at udfordre mig. Og det er jeg sådan set kun

glad for. Det er sundt at få noget modspil, for jeg laver jo fejl som alle andre, siger han.

Avisbud på 85 år

Børge Christensen arbejder stadig på fuld tid, og intet tyder på, at han har i sinde at benytte sig af en såkaldt seniorordning og gå ned i tid lige foreløbigt. Faktisk hører han til blandt de mest aktive medarbejdere i BE Installationer.

Hver fredag står Børge Christensen for at indkøbe og kokkerere middagsmad til de omkring 20 medarbejdere, som tropper op til den ugentlige fredagsbar. Under det årlige 24 timers løb i Viborg sørger han for at levere mad til dem fra virksomhedens vagtskema, der deltager i løbet. Og så bestyrer han virksomhedens vagtskema, som skal sikre, at der står medarbejdere på spring, når kunderne henvender sig uden for åbningstiderne.

Selv når han ikke er på arbejde, får Børge Christensen en masse fra hånden. Sidst han holdt en uge fri, brugte han fridagene på at anlægge en terrasse i sit sommerhus sammen med sin storebror på 85 år. Storebroderen kan i øvrigt heller ikke slippe arbejdsmarkedet. Han kører stadig med aviser et par gange om ugen.

Pensionisttilværelsen synes altså ikke at ligge i generne hos Børge Christensen. Han er dog klar over, at også hans tid som elektriker har en udløbsdato. Indtil han mister lysten til at gå på arbejde eller kroppen siger stop, vil Børge Christensen dog fortsætte hos BE Installationer.

– Jeg har ingen intentioner om at stoppe. Så længe mit helbred kan holde til det, så bliver jeg ved. Jeg har set alt for mange sætte sig hen i en stol og forsumpe, så snart de forlader arbejdsmarkedet. Og så går der tre måneder, så er de her ikke længere, siger han. ●

Tekst: MICHAEL DEGN



Fremtidssikring:

DE GRØNNE KOMPETENCER SKAL PÅ PLADS NU

Flere grønne krav til byggeriet betyder, at installatørerne allerede nu bør tage de første skridt mod at fremtidssikre forretningen, lyder det fra brancheekspert. Også selvom der stadig er rigeligt med traditionelt byggeri til at fylde ordrebogen.

Sidste år satte Københavns Kommune tommelskruerne på byggebranchen med et krav om, at alle nybyggerier over 20 millioner kroner fremover skal være dokumenteret bæredygtige.

Den slags krav til nybyggerier er ikke kun et storbyfænomen men en udvikling,

der er på vej i hele landet og resten af Norden. Af samme grund er det nødvendigt, at installatørerne hopper med på toget nu – også selvom det koster lidt ekstra tid og kræfter. Ellers kan man blive efterladt tilbage på perronen, når det grønne tog for alvor kommer op i fart.

Sådan lyder vurderingen fra Frank Barrit, der er revisor og partner i BDO, hvor han blandt andet rådgiver installationsvirksomheder om forretningsudvikling.

– Der er ingen tvivl om, at der kommer flere og flere af den slags grønne krav, men det er nemmere at blive specialist

på området nu i stedet for om fem år, når alle skal leve op til kravene, siger Frank Barrit.

Han støder ofte på holdningen om, at det der med bæredygtighed kommer langt nede på prioriteringslisten. Det går jo godt – der er masser af opgaver, hvor prisen stadig er det afgørende krav, som installatøren i sidste ende bliver målt på. Så hvorfor overhovedet give sig i kast med opgaver, der stiller krav om noget så kompliceret som dokumentation af bæredygtighed?

– Det er lidt ligesom frøen, der ligger i gryden, mens vandet langsomt koger op. Det er dejligt varmt – lige indtil det ikke går mere, siger Frank Barrit.

Erfaring med byggerier der er Svane-mærkede eller DGNB-certificerede eksempelvis tæller med andre

ord i det her spil, og så nytter det ikke noget at sidde på baghjul og tro, at man bare kan hoppe på, når markedet er der.

– Man skal se det som en investering i fremtiden. Det er fair nok, hvis man ikke tror på det marked og hellere vil vælge en række andre opgaver. Så skal man bare heller ikke tro, at man kan lære det henad vejen senere, siger Frank Barrit.

Se muligheder i nye krav

Der foregår i disse år en brydning med den lineære økonomi, hvor byggematerialer bliver skiftet ud og smidt væk, til en cirkulær tankegang, hvor materialerne bliver genanvendt i et uendeligt loop. Det er tankegangen bag det bæredygtige byggeri i takt med, at råstoffer bliver en mangelvare på verdensmarkedet. Installatørerne skal derfor også til at tænke i andre baner, forklarer Graves Simonsen, der er projektchef i Byggherreforeningen.

– Det er ikke uden betydning, hvad der er i bygningerne, så installatørerne kommer ikke til at gå fri af de krav, siger Graves Simonsen.

Det kan eksempelvis være krav om genanvendelse af plastrør i vandinstallationer eller kobberrør, der også er en knap resurse. Derudover kommer der

også til at være et større fokus på selve driften. Der er en tendens til kun at tænke på selve prislappen på byggeriet og se bort fra selve driften af den nye bygning, men det harmonerer ikke med principperne i bæredygtighed og levetidsomkostninger. Af samme grund ser Graves Simonsen en oplagt forretningsmulighed for installatørerne i at dyrke serviceaftalerne.

– Man skal have øje for det udvidede marked for serviceaftaler. Moderne installationer kræver nærmest, at man skal være civilingeniør for at indstille dem, så der bør være et marked for installatørerne. Det kunne være 10-20-årige driftsaftaler, hvilket giver mening set ud fra et totaløkonomisk perspektiv, siger Graves Simonsen.

De gode intentioner går i takt med håndfaste krav til byggeriet. Projektchefen forklarer, hvordan den frivillige bæredygtighedsklasse i dag tester en lang række forskellige elementer af. Det handler blandt andet om bygningens samlede klimapåvirkning og drifts- og

vedligeholdelsesplan af indeklimaet, hvilket kan vise sig at resultere i lovkrav i miljølovgivningen eller Bygningsreglementet om få år.

– Det bliver afprøvet nu og skal senere evalueres, men noget af det kommer givetvis til at være krav i Bygningsreglementet. Det bliver fornyet cirka hvert femte år, og da det seneste kom i 2018, så kommer det nye sandsynligvis i 2022 eller 2023, siger Graves Simonsen.

Tag stilling til dine specialer

De bæredygtige byggerier er på vej frem i en grad, så der de senere år faktisk har været en overvægt af større nybyggerier med forskellige grønne krav tilknyttet. Det viser tal fra Byggefakta A/S, der løbende indsamler statistik over danske byggerier. I 2021 er andelen af bæredygtige byggerier eksempelvis opgjort til 56 procent målt på byggeriernes samlede pris. Det står dog også klart, at det er de helt store hospitalsbyggerier, pensionselskaber og store private virksomheder, der står for den største andel. ▶

Byggeriets grønne certificeringer

DGNB:

Certificeringen blev introduceret i Tyskland i 2007 og har siden vundet stor udbredelse i Danmark. Den indeholder en række værktøjer til livscyklusvurdering (LCA) og levetidsomkostninger (LCC). Byggerierne bliver evalueret på fem hovedområder: miljømæssig kvalitet, økonomisk kvalitet, social kvalitet og proceskvalitet. Certificeringen inddeles i sølv, guld, platin og diamant for det helt ekstraordinære.

SVANEMÆRKET:

Udspringer af det velkendte nordiske miljømærke. I 2005 blev udviklet en specifik certificering for byggeriet. Der er særligt fokus på energiforbrug og indeklima. I forhold til de øvrige certificeringer bliver der stillet høje krav til miljø- og sundhedsskadelige stoffer i byggematerialerne.

DEN FRIVILLIGE BÆREDYGTIGHEDSKLASSE:

Nyeste skud på stammen. Lanceret i foråret 2020 i den nye klimalov. Meningen er, at det skal være nemmere at tænke bæredygtighed ind i byggeriet. Ordningen vurderer byggerierne ud fra både miljø, økonomi og sociale aspekter. Bæredygtighedsklassen bliver testet de næste to år og forventes at blive obligatorisk i 2023.

Kilde: Byggefakta A/S

Grønt byggeri

► Af samme grund er det heller ikke forkert, hvis håndværksmesteren læner sig tilbage, slår ud med armene og siger: Se, hvad jeg sagde! Byggebranchen er fyldt med traditionelle opgaver, der ikke stiller krav til bæredygtighed. Hvorfor skal jeg bøvle med nye arbejdsgange og tidskrævende dokumentation?

Frank Barrit fra BDO medgiver, at det er et paradoks, men uanset om man som virksomhed har lyst til at ride med på den grønne bølge eller ej, så er det nødvendigt at sætte sig ned og tage et kritisk blik på sin forretning. Holder mine forretningsområder også om fem år?

– Tag stilling til jeres plads i markedet. Hvordan ser markedet ud, hvis jeg eksempelvis har mange kunder med oliefyfyr? Indskrænk forretningsområderne lidt og udvælg for eksempel fem centrale områder, siger Frank Barrit.

De seneste 10 år er der sket voldsomt meget på bæredygtighedsfronten, og den udvikling ser han ikke nogen grund til skulle vende. Alene af den grund er installatørerne nødt til at dreje forretningen mod det kommende marked, hvor specialistviden på nogle få områder vil blive efterspurgt. Ikke nødvendigvis ekspert ud i alle detaljer men mere viden end generalisten. Den øvelse kræver samtidig, at andre opgaver må udgå, hvilket kan være svært.

– Det betyder også, at man som installatør skal sige nej til opgaver. Det er mange bange for, men det tragikomiske



Ifølge Frank Barrit, der er revisor og partner i BDO, bør installatørerne bruge tid på at sætte sig ind i kravene til bæredygtigt byggeri – allerede i dag.

i det er, at kunderne faktisk efterspørger dybere produktkendskab, siger Frank Barrit.

Når du så har udvalgt og dyrket dine specialer, så vær alligevel omhyggelig med de opgaver, du tager ind. Brancheeksperten råder til, at særligt mindre virksomhed med 50 eller færre ansatte er varsomme med at tage munden for fuld, når det kommer til de store byggerier. Frank Barrit vurderer, at et byggeprojekt maksimalt må fylde 10 procent af det samlede årlige timetal, da man ellers er for udsat, hvis noget går galt. Dokumentationskravene, andre materialer og arbejdsgange på de bæredygtige projekter

koster tid og penge, hvilket gør det naturligt, at det oftest kun er de største spillere på markedet, der tør binde an med dem. Men det er kun til at begynde med.

– Det er starten, men det kommer også til resten. Der sker en nedsivning til de mindre sager; fra hospitalsbyggerier til den lokale børnehaven. Det er bare et spørgsmål om tid, siger Frank Barrit.

Tendensen er også tydelig hos Københavns Kommune, som sidste år indførte omfattende bæredygtighedskrav til nybyggerier over 20 millioner kroner. Mindre renoveringer og håndværkerydelser bliver ikke pålagt samme krav, men der er dog krav om en vurdering og optimering af energiforbruget for eksempel. Det gælder både el, vand og varme. ●



Grønne krav, der i dag er frivillige, bliver om få år en del af lovgivningen, pointerer Graves Simonsen, der er projektchef i Bygherreforeningen.

GRØN HJÆLP PÅ VEJ TIL INSTALLATØRERNE

- TEKNIQ Arbejdsgiverne er i gang med at udvikle en digital platform, der skal gøre det nemmere for installatørerne at finde hoved og hale i den grønne dagsorden.
- Det gælder blandt andet certificeringer. På det område skal man som installatør kunne finde konkrete krav til, hvordan man skal leve op til eksempelvis DGNB.
- Derudover vil der være fokus på, hvordan installatørerne udvikler deres egne grønne profiler. Store bygherrer begynder i stigende grad at stille krav til, at virksomhederne ikke bare kan bygge bæredygtigt – de skal også selv være bæredygtige.
- Bæredygtighed skal i denne sammenhæng ses i et bredt perspektiv med udgangspunkt i FN's verdensmål. Det handler ikke kun om varmepumper og solceller men om samspillet mellem de sociale, økonomiske og miljømæssige aspekter.
- Platformen skal ifølge planen være færdig til juni og er målrettet de små- og mellemstore virksomheder.

BÆREDYGTIGT BYGGERI I OVERHALINGSBANEN

De senere år har der været en overvægt af større nybyggerier, der bliver kategoriseret som bæredygtige, viser data fra Byggefakta A/S.

Den grønne bølge skyller ind over byggeriet, så der i dag faktisk er en overvægt af større byggerier, der har krav om bæredygtighed med sig.

Byggefakta A/S, der løbende laver analyser af byggebranchen, tegner i sin seneste bæredygtighedsrapport udviklingen fra 2019-21. Den fokuserer på nybyggerier til mere end 30 millioner kroner, hvor andelen af bæredygtige projekter svinger fra 56 til 60 procent.

I runde tal betyder det eksempelvis for 2021, at der ud af en pulje på knap 90 milliarder kroner er bæredygtige byggerier for godt 50 milliarder kroner.

Til gengæld dækker bæredygtighed over en lang række forskellige definitioner og certificeringsordninger. Den tyske

certificeringsordning DGNB er dog langt den mest dominerende i Danmark, og i 2021 er der planlagt byggerier for 20,7 milliarder kroner med det mærkat. Til sammenligning tegner de svanemærkede byggerier sig for knap 2,4 milliarder kroner.

Endelig er der en gruppe af bæredygtige byggerier, der ikke har egentlige certificeringer, men bliver kategoriseret som lavenergi-byggeri. Det gælder eksempelvis byggerier med "bæredygtighedstiltag ud over Bygningsreglementet". Den gruppe tegner sig for knap 17 milliarder i 2021.

De største bæredygtige byggerier er blandt andet sygehuse, virksomhedsdomiciler og boligprojekter. ●

Andel af grønne nybyggerier fordelt på år (projekter over 30 millioner kr.) Hele Danmark:

	2019	2020	2021*
Antal byggeprojekter:	472	476	682
Sum i millioner:	69.861	55.293	89.688
Projekter med bæredygtighedstiltag i millioner kr.:	41.633	31.143	50.515
Projekter med bæredygtighedstiltag i procent:	60 %	56 %	56 %
Fordelt på certificeringer (i millioner kr.):			
Den frivillige bæredygtighedsklasse:	0	190	661
DGNB:	15.778	15.008	20.765
LEED:	3.000	2.000	0
Svanemærket:	1.482	1.639	2.372

*Tallene i 2019 og 2020 er den samlede værdi for igangsatte projekter, mens tallene for 2021 adskiller sig ved at være pipelinen af projekter, som den så ud ved rapportens udarbejdelse, hvoraf en væsentlig del erfaringsmæssigt bliver udsat.

Kilde: Byggefakta A/S

Grønt byggeri

Tekst: MICHAEL DEGN Foto: PRESSEFOTO



DET HANDLER OM ORDENTLIGHED

Blue-Tech har gjort bæredygtighed og verdensmål til en del af hverdagen. På den måde er virksomheden allerede i træning til de grønne krav i byggebranchen.

Hos elinstallatøren Blue-Tech er minimum en fjerdedel af de 25 medarbejdere lærlinge. Det er blot et af eksemplerne på, at virksomheden lever op til en del af FN's verdensmål.

– Nu har vi fået det på skrift, men det er i virkeligheden ikke nyt for os, siger Helle Deleuran Christiansen, der er administrationsleder i Blue-Tech.

For installationsvirksomheden med hovedsæde i Bramming handler bæredygtighed i bund og grund om ordentlighed. Man tager ansvar for at uddanne nye generationer af lærlinge, rydder op efter sig og sørger for at affaldet bliver sorteret, så det kan blive genanvendt. Det er blot nogle af de syv konkrete punkter, som virksomheden har koblet til de meget overordnede verdensmål.

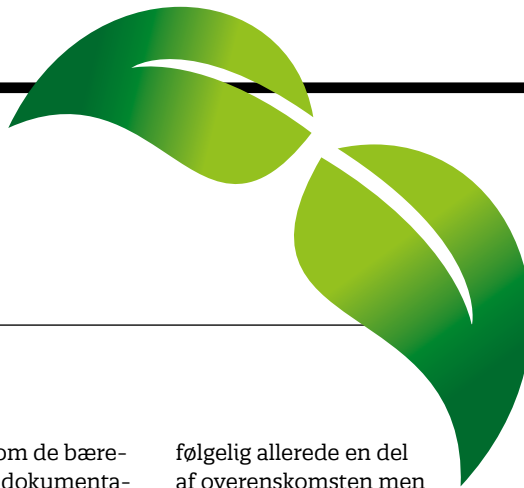
Blue-Tech bruger det helt konkret i sin markedsføring, så

kunderne på hjemmesiden kan få et overblik over, hvordan virksomheden arbejder med bæredygtighed i hverdagen.

– Vi prøver at få det ind i virksomheden, så det er noget, vi bare er. Det er ikke sådan, at man skal kunne huske verdensmål otte på stående fod for eksempel, siger Helle Deleuran Christiansen.

Klar til grønne udbud

Den jyske installationsvirksomhed prioriterer at lave installationsopgaver og serviceaftaler med både virksomheder og private, mens de er lidt mere tilbageholdende med at gå ind i de helt store byggeprojekter. Udbuddene er pressede, og det kan være svært at hive fem mand ud til at gå fast på et større byggeprojekt, forklarer Helle Deleuran Christiansen.



Alligevel er Blue-Tech klar til at gå ind i kampen om de bæredygtige udbud, da hverdagen allerede er fyldt med dokumentation, arbejdsprocesser og en virksomhedsprofil, der flugter med de grønne krav.

– Lige meget hvor vi er, så dokumenterer vi arbejdet, og vi har rapporter, der skal udfyldes, så derfor tænker jeg ikke, at det bliver et problem for os at gå ind i den slags udbud med krav til dokumentation, siger administrationslederen.

Bæredygtighed er ikke kun energiberegninger og dokumentation af genanvendelse. Det er i høj grad også virksomhedens evne til at tage et samfundsansvar og skabe en rummelig arbejdsplads med ordentlige arbejds- og lønforhold. Det er selv-

følgelig allerede en del af overenskomsten men også en del af de overordnede verdensmål. Alligevel hjælper det at få det hele fældet ned på papir for at holde hinanden skarpe.

– På den måde kan vi holde hinanden op på det og gennemgå vores leveregler og verdensmålene på personalemøderne. Det skulle gerne være sådan, at alle gør det på samme måde, uanset hvilken afdeling man er i. Det gælder for eksempel affaldssorteringen, hvor medarbejderne ikke behøver at spørge, hvis de kommer til en af de andre afdelinger. De kender det allerede, siger Helle Deleuran Christiansen. ●

FN's verdensmål hos Blue-Tech



Mål 4: Kvalitetsuddannelse

Blue-Tech uddanner hvert år lærlinge og tager ansvar for, at de får en god uddannelse. Det øger kompetenceniveauet i samfundet inden for el-teknik og bidrager til, at dygtige unge får job og kan gøre karriere i el-branchen.



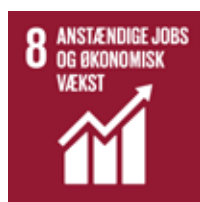
Mål 5: Ligestilling mellem kønnene

Blue-Tech tilbyder lærlingeansættelse til kvindelige og mandlige lærlinge på lige fod, ligesom virksomheden også tilbyder virksomhedspraktik til piger i 8.-9. klasse, som får mulighed for at opleve hverdagen i en installationsvirksomhed.



Mål 7: Bæredygtig energi

Blue-Tech rådgiver om, installerer og servicere el-tekniske komponenter og løsninger, der understøtter den grønne omstilling, reducerer energiforbrug og mindsker CO₂-udslip.



Mål 8: Anstændige jobs og økonomisk vækst

Hos Blue-Tech mener man, at mennesker med særlige behov og udfordringer skal have en chance for at blive integreret og komme i job. Derfor ansætter virksomheden blandt andet medarbejdere med en anden etnisk baggrund, seniormedarbejdere eller mennesker som af andre årsager har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet.



Mål 12: Ansvarligt forbrug og produktion

Blue-Tech anvender materialer og komponenter af god kvalitet, der kan repareres og genanvendes. Når en opgave afsluttes, nedtager virksomheden komponenter, rydder op, tager affaldet med og sikrer, at det genbruges eller bortskaffes på den mest

miljø- og klimavenlige måde.

Virksomheden planlægger og optimerer al kørsel, så afstand, køretid og CO₂-aftryk reduceres mest muligt.



Mål 13: Klimaindsats

Blue-Tech understøtter den grønne omstilling ved at installere løsninger, der reducerer energiforbrug og mindsker CO₂-udslip. Virksomheden planlægger og optimerer desuden al virksomhedsrelateret kørsel, så afstand, køretid og CO₂-aftryk reduceres

mest muligt.



Mål 17: Partnerskab for handling

Som medlem af TEKNIQ Arbejdsgiverne er virksomheden repræsenteret i blandt andet Klimapartnerskabet for bygge- og anlægssektoren samt i Partnerskab for Bæredygtigt Byggeri.

På den måde bidrager Blue-Tech til klimahandlingsplanen, der skal sætte yderligere gang i den grønne omstilling, samt til at der bygges sunde boliger til gavn for både mennesker og klimaet.

Grønt byggeri

Tekst: MICHAEL DEGN Foto: CLAUS KUNCKEL



Grossist:

HELE BRANCHEN BLIVER MØDT AF GRØNNE KRAV

Lemvigh-Müller er klar til at dele ud af sin viden om bæredygtighed til gavn for installatørerne. Begynd i det små med det håndgribelige og byg på derefter, lyder et af rådene.



Et af Lemvig-Müllers bæredygtigheds-tiltag er at bruge HVO100-biodiesel til virksomhedens leverancer. Det sparer klimaet for op til 90 procent CO2.

industrivirksomheder og vores offentlige kunder. Derfor vil de mindre installatører følge trop med tiden, og vi er klar til at hjælpe dem med også at blive mere bæredygtige, siger Pernille Kiær.

Hun tiltrådte stillingen 1. marts som et led i grossistens strategi om at prioritere bæredygtighed endnu højere. Men i virkeligheden handler det for den enkelte installatør om at få bæredygtighed og grøn omstilling helt ned på jorden. Der, hvor man kan forstå, hvad tidens buzzord i virkeligheden betyder i ens egen verden.

– Bæredygtighed er bredere end klima og CO-udledning. Det handler også om socialt ansvar, og både vvs- og el-installatørerne kan med fordel starte deres bæredygtighedsrejse her. Mange af de mindre virksomheder er allerede med til at løfte et socialt ansvar og eksempelvis gode til at tage lærlinge ind eller få flygtninge i arbejde, siger Pernille Kiær.

Fremover vil der blive stillet krav til, at virksomhederne ikke bare kan dokumentere, at de kan bygge bæredygtigt, men også rent faktisk kan dokumentere, at de er bæredygtige som virksomhed. Af samme grund er det vigtigt at høste de berømte lavthængende frugter først og derefter bygge på.

– Det er vigtigt, at man som virksomhed får bæredygtighed ind i sin forretningsmodel og ser på, hvor det er naturligt at starte. Det kunne være LED-lys, emballageforbrug og elbiler. Store som små virksomheder kan bidrage til denne dagsorden, som ingen kan løse alene, siger Pernille Kiær.

Grønne gevinster

Derudover står grossisten klar i kulissen med gode råd og vejledning til at hjælpe installatørerne på vej. Det skete blandt andet med en række webinarer i løbet af vinteren, som viste sig at være en succes.

– Det var målrettet de mindre kunder, som blandt andet fik en indføring i de grundlæggende begreber om CO2-udledning på produkterne og certificeringer. Den slags kommer vi til at gøre mere af i fremtiden, siger Pernille Kiær.



”Det er vigtigt, at man som virksomhed får bæredygtighed ind i sin forretningsmodel og ser på, hvor det er naturligt at starte.”

Pernille Kiær, bæredygtighedschef, Lemvig-Müller

I hendes verden er der ingen tvivl om, at også de mindre virksomheder fremover vil blive mødt af krav om bæredygtighed i en eller anden udstrækning. Bæredygtighedskravene vil blive standard, og også de mindre byggerier vil blive omfattet. Det kan med andre ord ramme de små virksomheder på forretningen, hvis de ikke er klar til den udvikling. Derfor kan man lige så godt hoppe med på vognen i dag frem for at vente, men husk at gøre det simpelt – og vis det, lyder det fra Pernille Kiær.

– Man må gerne fortælle om sine initiativer, også selvom det er de lavthængende frugter, man er startet med at plukke. Begrebet ”bæredygtighed” kan virke svært at komme i gang med. Hvis man i stedet spørger sig selv, hvilket samfundsansvar man som virksomhed kan være med til at løse, så kan det være nemmere at komme i gang, siger Pernille Kiær. ●

Fra genbrugskasser i butikkerne til biodiesel i lastbilerne på vejene. Grossisten Lemvig-Müller står ikke tilbage for det grønne tog, hvilket kendetegner en række grossister og leverandører i disse år.

Det er dog langt fra alle grossistens kunder, som efterspørger den grønne profil – indtil videre, forklarer Lemvig-Müllers nyansatte bæredygtighedschef.

– Vi oplever ikke det største pres på den her dagsorden fra de små installationsvirksomheder, men det gør vi til gengæld fra de mellemstore og store installatørvirksomheder, som er involveret i store entrepriser, og fra de store

Skrivebordet



Tekst: **ANDREAS EBBESEN JENSEN**

1700-tallet



Thomas Jeffersons har forfattet USA's uafhængighedserklæring og var nationens tredje præsident. Men vi kan også takke Thomas Jefferson for at have lagt grundstenen til det moderne hæve sænke-skrivebord. I slutningen af 1700-tallet hyrede han en møbel-snedker til at designe et højt skrivebord, han kunne stå at skrive ved. Bordet er et af de første, man kender til, som havde en justerbar bordplade, der kunne hæves og sænkes efter behov.

1800-tallet



I slutningen af 1800-tallet var kønsrollerne skarpt definerede: kvinderne tog sig af kød-gryderne, vasketøjet og børnene, mens mændene arbejdede og tjente pengene. Når familiens patriark kom hjem fra arbejde, burede han sig ofte inde på sit arbejdsværelse, hvor han kunne sidde med sine vigtige dokumenter. Derfor var skrivebordene også meget maskuline i deres udtryk. De var store, tunge, mørke og pompøse. Et af de mest berømte skriveborde blev designet af den belgiske arkitekt Henry Van der Velde i 1899. Et mahogni-monstrum, der osede af maskulinitet og storhed.

1950-erne



I midten af 1900-tallet blev skrivebordet lettere, og en lang række danske arkitekter fra Wegner til Børge Mogensen tegnede deres version af skrivebordet i de år. Det blev dog den unge danske arkitekt Bodil Kjær, der løb med den største anerkendelse for en serie kontormøbler, som hun tegnede for producenten E. Pedersen. Et af møblerne var et arbejdsbord, der senere blev kaldt for "det smukkeste skrivebord i verden". Bordet blev for alvor kendt, da det optrådte i James Bond-filmene "From Russia with love" og senere i "You only live twice".

1980-erne



Frem til slutningen af 1980'erne var skrivebordet plastret til med papirer, kuglepenne og klodsede skrivemaskiner. Det ændrede sig med udbredelsen af den personlige computer, PC'en, i både private hjem og arbejdskontorer. Nu blev flere af skrivebordene designet med hulrum i siden til opbevaring af computerens hardware. Og pladsen på selve skrivebordet blev også udvidet, så der var plads til både keyboard, mus og papirdokumenter.

1998



I slutningen af halvfemserne bliver der sat strøm til skrivebordet. Den danske virksomhed Linak lancerer det første skrivebord, der kan justeres i højden ved hjælp af elektronisk fjernstyring. Teknologien bag er et såkaldt lineært aktuator-system, der gør det muligt at hæve og sænke skrivebordet i en glidende og jævn bevægelse via et enkelt tryk på en knap. Bevægelsen sker gennem to elektroniske teleskop-ben kaldet Desk Lift 1 (billedet). Linaks opfindelse er stadigvæk standarden bag de fleste hæve sænke-borde i dag.

Fremtiden



Flere firmaer arbejder i disse år på at skyde skrivebordet ind i en ny tidsalder. En af de mest opsigtsvækkende nye designs kommer fra det amerikanske firma Altwork. Siden 2017 har de investeret over 10 millioner dollars og 80.000 arbejdstimer i at finde frem til et helt nyt bud på fremtidens skrivebord. Resultatet er en fusionering af skrivebord og kontorstol, der mest af alt ligner en tandlægestol på steroider. Det justerbare møbel tillader brugeren at arbejde i næsten alle tænkelige positioner.



Skal din forretning
også med på
solvognen i 2021?
Så er det nu 😊

Markedet for **solcelleanlæg** med
og uden batterier er på vej op.

- Der skal udskiftes mange udtjente invertere de kommende år.
- Skal din forretning have sin del af dette?

Installatører og elektrikere tilbydes

Solcelleanlæg eller udskiftning af Invertere: ENKELT- NEMT

Bliv forhandler af solcelleanlæg fra den
mest erfarne leverandør i Danmark.

Vi giver dig nu mulighed for at udvide din
forretning uden du skal investere tid og
penge.

Med et forhandler login kan du nemt se
dine priser online, bestille produkter og
følge ordren fra start til slut.

Alt du skal gøre er at lave aftalen med din
kunde!

Fordele for din forretning

- Du får en fin avance uden bøvl
- Du beholder din kundekontakt
- Skarpe priser via B2B portal

Vi gør det nemt for dig

- Læn dig tilbage: Bestil komplet
montage hos KlimaEnergi A/S
- Du monterer: Få komponenterne
leveret direkte på pladsen
- Fuld dokumentations pakke, klar
til tilmelding

Kontakt KlimaEnergi A/S og få oprettet
dit forhandler login idag

CEO/ejer
Alex Pedersen
24755988 / ap@klimaenergi.dk



Teknisk chef
Jens Peter Sørensen,
20200598 / jps@klimaenergi.dk



God rekruttering er nøglen til

SUCCES

Tekst: **ANDREAS EBBESEN JENSEN**

Fejlansættelser koster både tid, renommé og penge. Og når efterspørgslen på ny arbejdskraft er stor, og ledigheden er lav, er det ekstra vigtigt, at man tager rekrutteringsprocessen alvorligt. "I den situation, som mange installatørvirksomheder befinder sig i, er der simpelthen ikke råd til at lade være", siger ekspert.

Selvom corona-pandemien har påvirket mange installationsvirksomheder negativt, er der også en del, som har oplevet status quo eller fremgang. For lidt over hver fjerde virksomhed går det endda så godt, at de har svært ved at skaffe nye hænder og må droppe opgaver, viser en medlemsundersøgelse fra februar 2021 foretaget af TEKNIQ Arbejdsgiverne.

Og netop når der er mangel på hænder, er det ekstra vigtigt at gøre sig umage i rekrutteringsprocessen. Det mener Morten Ballisager, der er direktør i rekrutteringsvirksomheden Ballisager og en af landets førende eksperter inden for rekruttering.

– Rekruttering er en nøgleproces i enhver virksomhed – særligt når der er lav arbejdsløshed og stor efterspørgsel, som det har været tilfældet i byggebranchen i adskillige år. Og det er sådan set lige meget, om du råder over fem medarbejdere eller 50. Hvis du ikke har den nødvendige manpower, kan du heller ikke være succesfuld, siger han.

Der er mange forskellige bud på, hvad en fejlrekruttering koster virksomheden. Jobindex estimerer 350.000 – 400.000 kroner for en medarbejder med en månedsløn på 30.000 kroner, der er fejllansat i fire måneder (inkl. træning, personalegoder og indkøb af udstyr).

– Fejlrekrutteringer koster i både tid, renommé og penge. Der er så mange



omkostninger forbundet med ikke at tage ansættelsesprocessen alvorligt, siger Morten Ballisager.

Han bakkes op af Edith Kahlke, der er erhvervspsykolog og specialistgodkendt i Arbejds- og Organisationspsykologi. Kahlke er forfatter og medforfatter til flere bøger om ansættelser og ser også fejlrekrutteringer som et stort problem.

– Fejlansættelser kan ende katastrofalt for en virksomhed. Det kan skabe en understrøm af utilfredshed blandt eksisterende medarbejdere, som i værste fald får dem til at søge væk. Men det kan også koste kunder i butikken. Kunder giver jo ikke feedback til virksomheden, hvis de har følt sig dårligt behandlet af en medarbejder. De lader bare være med at bruge virksomheden igen en anden gang, siger hun.

"Fejlansættelser kan ende katastrofalt for en virksomhed. Det kan skabe en understrøm af utilfredshed blandt eksisterende medarbejdere, som i værste fald får dem til at søge væk."

Edith Kahlke, erhvervspsykolog og forfatter til flere bøger om ansættelser



Virksomhedsbranding er vigtigt

Grundig rekruttering er altså afgørende, hvis man vil sikre sig de mest kvalificerede medarbejdere, som kan bidrage til at nå virksomhedens målsætninger, skabe vækst og bevare en god bundlinje. Alligevel bliver processen sjældent prioriteret særligt højt.

– Mange af rekrutteringsprocesserne går for stærkt på grund af travlhed. Og det kan føre til, at en ledig stilling hurtigt bliver besat, uden at man får stillet sig

selv spørgsmålet: Hvad er det egentlig, vi har brug for i forhold til de opgaver, der skal løses?, siger Morten Ballisager.

Der skal med andre ord være styr på de interne linjer, inden man rækker ud efter ny arbejdskraft. Og det kræver lidt benarbejde, fortæller Morten Ballisager:

– Tag en rundtur blandt medarbejderne og spørg, hvorfor de godt kan lide at være i virksomheden. Det behøver ikke være et forkromet spørgeskema, men blot en uformel dialog ansigt til ansigt. Skriv derefter svarene ned og få den positive fortælling om arbejdspladsen flettet ind i jobopslaget, siger han.

Generelt er det vigtigt, at man bruger tid og kræfter på at brande sin virksomhed. Særligt i en branche, hvor arbejdsløsheden er lav og efterspørgslen er stor, kan det være guld værd at stå stærkt i lokalsamfundet.

– Et godt ry betyder rigtig meget i tiltrækningen af ny arbejdskraft. Hvis man for eksempel sponsorerer det lokale lilleputfodboldhold eller tager mange lærlinge ind, skaber det masser af goodwill ude i omverdenen, som kan tiltrække stærke kandidater i rekrutteringsprocessen, siger Edith Kahlke.

Lige så vigtigt er det, at man får sat ansigt på sine medarbejdere udadtil. Det øger muligheden for at skille sig ud fra mængden og fremstå som en sund og stærk virksomhed.

– Pral med dine medarbejdere på hjemmesiden. Hvis I har en lærling, der er blevet kåret til årets lærling eller har flere med-



”I dag er det typisk sådan, at dem, der er dygtige til at snakke, ofte bliver belønnet – og dem, der er lidt mere introverte, bliver straffet.”

Morten Ballisager, direktør, Ballisager

arbejdere, som har arbejdet hos jer i 20 år, så skal det budskab selvfølgelig kommunikeres ud til omverdenen. Det fortæller potentielle jobansøgere, at I er en attraktiv arbejdsplads, der fremmer talent og har høj medarbejdertilfredshed, siger hun og fortsætter:

– Det lyder banalt, men jeg oplever, at hverken vvs- eller el-virksomheder plukker de her lavthængende frugter.

Undgå forsuttede bolsjer

Når de lavthængende frugter er plukket og virksomhedens branding udadtil er på plads, kan man kaste sig over det næste skridt i rekrutteringsprocessen: Jobopslaget.

Her er det vigtigt, at man ikke blot sælger den specifikke stilling, men også virksomheden som helhed. Hvad er virksomhedens kernekompetencer? Hvad gør virksomheden til noget helt særligt? Hvilken arbejdskultur kan den nye medarbejder forvente at træde ind i?

Hvis man fremhæver, at arbejdspladsen er et sjovt sted at være, så sørg for at humoren skinner igennem teksten. Det værste du kan gøre er at smække et generisk jobopslag sammen, hvor hver eneste sætning føles som om den er trukket ud af en pølsefabrik, siger Morten Ballisager.

– Stillingsopslag er ofte nogle forsuttede bolsjer, som man hurtigt bliver træt af at tygge sig igennem. Ofte har man hørt ▶

Rekruttering

► det hele tusinde gange før, og teksten indeholder ingen kulør, variationer eller overraskelser. Derfor kan det godt betale sig at få peppet jobopslaget op ved at hyre nogle professionelle ude i byen, som rent faktisk er dygtige til at skrive, siger han.

Når jobopslaget er klappet af, er næste skridt selvfølgelig at få det ud over rampen. Og her er det vigtigt, at man er proaktiv. Eksponer jobopslaget på Jobindex og lignende platforme, men sørg også for at promovere det på sociale medier som Facebook og LinkedIn, der kan ramme specifikke målgrupper.

Hvis man har gode forbindelser til uddannelsesinstitutionerne, er det også værd at tage kontakt til dem og høre, om de kan udpege nogle dygtige elever, der er værd at satse på, siger Edith Kahlke.

Den holdning deler Morten Ballisager. Han synes generelt, at alt for mange virksomheder forventer, at de kan få serveret færdiguddannede og erfarne medarbejdere på et sølvfad.

– Hvorfor ikke prioritere at hyre nyuddannede og dygtiggøre dem? Det giver ikke blot lavere lønstrukturer, men giver potentielt set også medarbejdere med høj loyalitet, fordi de har fået mulighed for at dygtiggøre sig i virksomheden. Alt for mange ledere undervurderer det her aspekt. Det er selvfølgelig en lidt større investering i starten, men på lang sigt kan det sagtens betale sig, siger han.

Ikke råd til at lade være

Den sidste fase i rekrutteringsprocessen er jobsamtalen. Og her er det vigtigt, at man ikke lader sig forblænde af kandidater, der har talegaverne i orden.

– I dag er det typisk sådan, at dem, der er dygtige til at snakke,

ofte bliver belønnet – og dem, der er lidt mere introverte, bliver straffet. Men stærke talegaver er ikke nødvendigvis ensbetydende med stærke kvalifikationer. Derfor er det vigtigt, at man præsenterer kandidaterne for nogle konkrete opgaver undervejs i samtalen, som de kan give deres bud på, hvordan de vil løse. Det gør jobbet mere konkret for dem og giver dem samtidig mulighed for at vise, hvad de duer til, siger Morten Ballisager.

Han bakkes op af Edith Kahlke, der har årtiers erfaring med netop at afholde og strukturere jobsamtaler.

– Det værste man kan bruge en ansættelsessamtale på, er at hyggesnakke og så konkludere: Det var da en meget fornuftig mand eller kvinde, nu hyrer vi vedkommende. For reelt har man kun fundet ud af, at det er en person, man kan holde ud at være i rum med i 25 minutter, siger hun.

Hvis alle faserne af rekrutteringen er forløbet godt, er chancen for, at man står med den stærkeste kandidat på hånden også størst. Og det er netop pointen fra både Edith Kahlke og Morten Ballisager: Der er ikke råd til at springe over, hvor gærdet er lavest og blot tro, at den dygtige medarbejder træder ind ad døren af sig selv. God rekruttering kræver hårdt arbejde, men i sidste ende kan det spare virksomheden for mange grå hår i hovedet – og røde tal på bundlinjen.

– Det er jo ikke raketvidenskab det her. Mange af de her råd er enormt basale, men det kræver, at man investerer tiden og pengene i at følge dem. Og i den situation, som mange installatør-virksomheder befinder sig i, er der simpelthen ikke råd til at lade være, siger han. ●

Sådan kører du den gode rekruttering hjem

Vejen til en ny medarbejder kan være lang og fyldt med forhindringer. Rekrutteringsekspert Morten Ballisager giver her tre gode råd til, hvordan du styrer uden om de værste af slagsen og lander den bedste kandidat til jobbet.



1. Kend din forretning

Hvad kan vi som virksomhed tilbyde en ny medarbejder? Hvad er vores visioner og styrker? De spørgsmål er vigtige at kunne besvare forud for en rekrutteringsproces. Jo stærkere en fortælling om virksomheden, man kan brande sig selv med, jo større chance er der også for at tiltrække de bedste kandidater til stillingen.



2. Gør dig umage

Hvis man sidder for meget på sin flade rekrutteringsrøv og tror, at kandidaterne bare kommer dumpende så snart jobbet lander på Jobindex, tager man fejl. Det kræver flid og snilde at tiltrække de bedste medarbejdere. Så sørg for at bruge tid på at skrive et godt jobopslag, der afspejler virksomhedens værdier og kultur – og læg ekstra kræfter i at få det ud på flere kanaler som fx Facebook og LinkedIn.



3. Involver dine medarbejdere

Engager dine nuværende medarbejdere i at finde deres næste kollega. Er de glade for virksomheden, vil de med glæde også agere ambassadører for deres arbejdsplads og promovere jobopslaget på deres sociale medier eller sende det til venner i deres netværk. Kniber det med engagementet fra medarbejderne kan man fx udlove en iPad eller lignende, til den person, der leverer den helt rette kandidat.

PROACE CITY

MEDIUM COMFORT
1.5 DIESEL 102 HK MAN. GEAR
ENKELT SKYDEDØR,
DOBBELT BAGDØR U/RUDER
OG SMART ACTIVE VISION



FØRSTEGANGSYDELSE:	YDELSE PR. MÅNED:
9.995 KR.	1.695 KR.
SAMLET BETALING:	111.695 KR.
KILOMETER PR. ÅR:	15.000 KM
PERIODE:	60 MÅNEDER

Inkl. etablerings- og leveringsomk. Ekskl. service, grøn ejerafg., forsikring og ekstraudstyr. Positiv kreditgodk. kræves. Samlet betaling: (60 mdr. x 1.695 kr. + førstegangsydelse 9.995 kr.) = 111.695 kr. Efter leasingperioden er leasingtager forpligtet til at anvise en køber til restværdi 30.000 kr. ekskl. moms og registreringsafgift. Alle priser er ekskl. moms. Tilbuddet gælder så længe lager haves. Vi tager forbehold for afgifts- og prisændringer, samt renteforhøjelser. Tilbuddet er kun gældende igennem Toyota Financial Services Danmark.

Bestyrelsesvalg

Tekst: **LASSE ANDERSEN**

Ny bestyrelse på plads

En ny og mindre TEKNIQ Arbejdsgivernebestyrelse er valgt.

Den nye bestyrelse



ASLAK SKJØTH (GENVALGT)
Aslak Skjøth (59) er administrerende direktør i

Aquagain Folding Smed A/S. Virksomheden, der har ca. 60 medarbejdere, er beliggende i Brørup. Han blev valgt til Arbejdsgivernes hovedbestyrelse i 2013 og er i dag medlem af TEKNIQ Arbejdsgivernes forretningsudvalg.



PER POULSEN (GENVALGT)
Per Poulsen (56) er direktør i

Sabetoflex ApS. Virksomheden, der har 14 medarbejdere, er beliggende i Roslev. Per Poulsen blev valgt til Arbejdsgivernes hovedbestyrelse i 2018.



TORBEN LARSEN (GENVALGT)
Elinstallatør og direktør Torben Larsen (52) er

indehaver og leder af elinstal-

lationsvirksomheden Larsen Installation med adresse i Viby ved Aarhus. Virksomheden har otte ansatte. Han blev valgt første gang til TEKNIQs bestyrelse i 2014 og er blandt andet medlem af bestyrelsen i TEKNIQ EL Aarhus og medlem af bestyrelsen for TEKNIQ Kvalitet ApS.



SØREN SCHMIDT (GENVALGT)
Søren Schmidt (63) er

ejer og leder af vvs-virksomheden JAH & De Blå Mænd A/S. Virksomheden har ca. 50 ansatte. Han blev valgt til bestyrelsen for Dansk VVS i 2000. Han er blandt andet næstformand for TEKNIQ Arbejdsgiverne og bestyrelsesmedlem i GCP Europe. Han er desuden Oldemand i Københavns Blikkenslager- og VVS Laug.



ANDERS CHR. NIELSEN (GENVALGT)
Anders Chr. Nielsen (41) er

administrerende direktør i teknikin- stallationsvirksomheden Erik Lytzen A/S med hovedkontor i Hjørring. Virksomheden har ca. 100 medarbejdere. Han blev valgt til TEKNIQs bestyrelse i 2013.



LARS VADSHOLT JØRGENSEN (NYVALGT)
Lars Vads-

holt (56) er administrerende direktør i Treco A/S. Virksomheden, der har ca. 170 medarbejdere, er beliggende i Aalestrup.

CARSTEN HANSEN

Carsten Hansen (52) er direktør hos elinstallationsvirksomheden Elektrogården Sorø ApS. Virksomheden, der har cirka 50 medarbejdere, er beliggende i Sorø. Carsten blev valgt til bestyrelsen første gang i 2017.



MARTIN FREDERIKSEN

Martin Frederiksen (47) er direktør i Reguvent ApS. Virksomheden, der har 10 medarbejdere, er beliggende i Skanderborg. Martin blev valgt til bestyrelsen første gang i 2015.



KJELD SØBERG

Kjeld Søberg (56) er ejer af VVS Søberg A/S og Søberg Energiservice A/S med afdelinger i både Jylland på Fyn og Sjælland. Virksomhederne har cirka 200



Valget til TEKNIQ Arbejdsgivernes bestyrelse blev afsluttet i midten af maj, og da der ikke blev foreslået alternative valglister til den siddende bestyrelses forslag, blev valget gennemført uden urafstemning.

Bestyrelsen havde på forhånd lagt op til at reducere antallet af medlemmer til 18 – i stedet for 21, som hidtil har været antallet. Det er nu en realitet.

Lars Vadsholt Jørgensen, Treco A/S, er nyvalgt til bestyrelsen, mens Claus Sommer-Lund og Frank Mortensen ikke ønskede at genopstille. Samtidig er Tom Lindquist og Lars Chr. Nielsen trådt ud af bestyrelsen.

Ifølge TEKNIQ Arbejdsgivernes vedtægter skal der hvert år gennemføres valg til bestyrelsen. Valget er gældende i tre år.

medarbejdere. Kjeld blev valgt til bestyrelsen første gang i 2016.



PETER KAAS HAMMER

Peter Kaas Hammer (47) er adm. direktør i Kemp & Lauritzen

A/S. Kemp & Lauritzen er en af Danmarks førende teknikvirksomheder og har cirka 2.500 medarbejdere i hele landet. Peter blev valgt til bestyrelsen første gang i 2017.



BETHINA S. HANSEN

Bethina S. Hansen (50) er direktør i BC-Tech-nic ApS.

Virksomheden, som beskæftiger sig med befæstigelse til industri og byggeri, har seks medarbejdere og er beliggende i Røddekro. Bethina blev valgt til bestyrelsen første gang i 2018.



LARS DYRSTRØM

Lars Dyrstrøm (53) ejer installationsvirksomheden

Dyrstrøm VVS ApS. Virksomheden, der foruden Lars består af seks medarbejdere, er beliggende i Humlebæk. Lars blev valgt til bestyrelsen første gang i 2014.



LARS PETROWSKY

Lars Petrowsky (55) er direktør i installationsvirksomheden

Petrowsky A/S. Virksomheden, der har cirka 50 medarbejdere, er beliggende i blandt andet Vejle og Horsens. Lars blev valgt til bestyrelsen første gang i 2014.



HENRIK FUGMANN

Henrik Fugmann (55) er adm. direktør i elinstallationsvirksomheden

FUGMANN A/S. Virksomheden, der har cirka 120

medarbejdere, er beliggende i Valby. Henrik er bestyrelsesformand i TEKNIQ Arbejdsgiverne og blev valgt første gang i 2008. Henrik repræsenterer desuden TEKNIQ Arbejdsgiverne i DA, hvor han sidder i både forretningsudvalget og bestyrelsen.



FLEMING LUND FREDE-RIKSEN

Fleming Lund Frederiksen (58) er adm.

direktør i Svend Frederiksen Maskinfabrik A/S. Virksomheden, der har cirka 25 medarbejdere, er beliggende i Ringe. Fleming har siden 2019 været næstformand i TEKNIQ Arbejdsgiverne og blev valgt første gang i 2014. Fleming repræsenterer desuden TEKNIQ Arbejdsgiverne i EMU, som er et europæisk interessefællesskab på metalområdet og er formand for AL Efteruddannelse (ALEU).



JOHNNY HEY

Johnny Hey (54) er adm. direktør i Bravida Danmark A/S.

Bravida er en landsdækkende teknikvirksomhed med cirka 2.250 medarbejdere i hele landet. Johnny blev valgt til bestyrelsen første gang i 2017.



JESPER KNUDSEN

Jesper Knudsen (49) er adm. direktør i EL:CON A/S.

Virksomheden, der har cirka 1.100 medarbejdere, opererer over hele landet. Jesper blev valgt til bestyrelsen første gang i 2019.



SØREN MOGENSEN

Søren Mogensen (59) er direktør i Mogens VVS Comfort

A/S. Virksomheden, der har 45 medarbejdere, er blandt andet beliggende i Holstebro. Søren blev valgt til bestyrelsen første gang i 2008.

Spørgeboks

Redigeret af: **LASSE ANDERSEN**

Kim Koch,
konsulent og
advokat,
TEKNIQ
Arbejdsgiverne

Jesper Sandberg,
chefkonsulent,
TEKNIQ
Arbejdsgiverne



Hvorfor kan vi ikke få fuld refusion?

Spørgsmål

En af vores medarbejdere har været på forældreorlov. Han opfyldte betingelserne for at få fuld løn i henhold til overenskomsten, og det har han fået i 11 uger. Orloven blev placeret fra uge 41 til uge 52 efter barnets fødsel. Vi har ansøgt om refusion af barseldagpenge fra Udbetaling Danmark, men blev oplyst at der ikke kunne ydes refusion efter uge 46. Kan det passe?

Svar

Ja, det kan godt passe. Det hænger sammen med, at barselsloven er opbygget sådan, at der kun er en bestemt sum barseldagpenge til rådighed til afholdelse af orlov. Efter barselsloven kan moren vælge at forlænge barselsperioden, og moren kan samtidig også vælge at være uafbrudt på orlov i de perioder, loven giver ret til. Det betyder desværre, at far ikke har dagpenget efter den 46. uge. Da jeres ret til refusion hænger sammen med fars ret til barseldagpenge, vil det betyde, at I ikke kan opnå refusion efter uge 46.

Når I har betalt fuld løn, men I ikke kan få refusion, kan I faktisk kræve lønnen, I ikke kunne opnå refusion for, tilbage. Det skyldes, at betalingsforpligtelsen i henhold til elektrikeroverenskomsten er betinget af, at I kan opnå refusion. Er medarbejderen fortsat ansat, kan I med fordel aftale, at I foretager modregning i næste lønudbetaling i stedet.

For at undgå disse ærgerlige tilbagesøgningskrav, kan man – inden medarbejderen skal holde orlov – forhøre sig om, hvor meget orlov den anden forælder har afholdt. På den måde kan I vurdere, om det får betydning for jeres refusionsmuligheder, inden I betaler fuld løn. Hvis medarbejderen er i tvivl – eller hvis I blot vil have dokumentation – bør I bede om en udskrift fra Borger.dk. Der vil I kunne se, hvor mange uger jeres medarbejder har tilbage med barseldagpenge.

Kim Koch



Er jeg ansvarlig for fejl i kundens installation?

Spørgsmål:

Når jeg som autoriseret elinstallatør opdager fejl i kundens installation, er jeg så ansvarlig for, at fejlene bliver udbedret? Altså også selvom der er tale om fejl på installationer, som ikke er udført af vores firma?

Svar:

Nej, det er kunden (ejer/brugeren), der ifølge Elsikkerhedsloven §10 er ansvarlig for, at installationen overholder de installationsbestemmelser, som var gældende på det tidspunkt, hvor installationen blev udført. Det eneste, du som autoriseret elinstallatør i den forbindelse er ansvarlig for, er at gøre kunden opmærksom på de fejl og mangler, som du bliver bekendt med.

Herefter er det kundens eget ansvar at lade fejl og mangler afhjælpes.

Der er ikke noget formkrav til, hvordan installatøren skal gøre kunden opmærksom på fejlene, men det kan være en god idé at skrive det som en lille note på fakturaen, at man har gjort opmærksom på fejl i installationen – så du efterfølgende altid kan bevise, at du har levet op til din orienteringsforpligtelse.

Du kan i øvrigt se en lille video-vejledning om dette og mange andre spændende faglige emner i TEKNIQ El-appen.

Jesper Sandberg



Læs mere på
[teknik.dk/
ledernetværk](http://teknik.dk/ledernetværk)

Ledernetværket[®]

– for branchens mest ambitiøse ledere og virksomheder

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Electra
stiller i hvert
nummer

10

faste spørgsmål til
en direktør i
branchen.

Denne gang
**CLAUS SØGAARD
POULSEN**,
der er direktør i ProCon
Wind Energy A/S.
Virksomheden har
danske afdelinger i
Esbjerg, Aalborg og
Århus samt selskaber i
Europa, Asien og USA.
ProCon beskæftiger i
øjeblikket 30
funktionærer og mellem
80-150 teknikere.



10 spørgsmål til direktøren

MAN SKAL IKKE TRO,

Claus Søgaard Poulsen, der er direktør i ProCon Wind Energy, er tilhænger af stærke partnerskaber. Det er nemlig bedre at eje 25 procent af en succes end 100 procent af ingenting, mener han.

Hvad er den største udfordring ved at være direktør i en installationsvirksomhed i dag?

Det er timing. Min virksomhed arbejder worldwide med tekniske løsninger til sol og vindindustrien – og det er et marked, der er påvirket af corona-pandemien og i meget høj grad også de politiske vinde. Derfor kan det være svært at "time", hvornår vi skal satse på et nyt land og hvilke kompetencer, vi skal opruste på hvornår.

Hvilke mål vil du gerne nå med virksomheden?

Vi skal være i top-5 i verden inden for vores kernekompetence. Det er design, engineering og service inden for offshore vind. Helt konkret eltekniske opgaver, HV-arbejde, safety-systemer og commissioning.

Hvad er god ledelse i din optik?

Det er der mange holdninger til. For mig handler det om åbenhed, involvering, ansvar og at lytte. Og så handler det også om at gå forrest og fejre succeserne med medarbejderne. Når man har medarbejdere i flere lande, skal man huske på, at din ledelsesstil skal tilpasses forskellige nationaliteter. Der er for eksempel én måde at uddelegere ansvar på i Taiwan og en anden måde at gøre det på i USA.

Hvad siger dine ansatte om dig?

I virksomheden har vi arbejdet rigtig meget med, hvilke signaler vi sender til hinanden med kropssprog og adfærd. Og vi har udarbejdet personlige DISC-profiler (personligheds-profiler red.). Så det er

italesat, hvordan medarbejderne opfatter mig. De siger, at jeg har et stort drive, er iværksætter og ser muligheder.

Hvad kan gøre dig vred i løbet af en arbejdsdag?

Jeg bliver vred, hvis jeg ikke kan stole på vores interessenter. Det kan være leverandører, samarbejdspartnere eller medarbejdere. Det er i orden at sige fra, men det er ikke i orden at sige ja og ikke gøre det, man lover. Hvis jeg for eksempel beder en leverandør om at levere nogle varer, som vi er afhængige af, så skal virksomheden ikke sige, at de kan levere, hvis det viser sig ikke at være tilfældet. Så bliver det en sur smiley.

Hvad kan gøre dig glad?

Jeg er et konkurrencemenneske, som kan lide at vinde. Så jeg bliver glad, når vi eksempelvis vinder en opgave. I det hele taget bliver jeg glad på egne vegne, på medarbejdernes vegne og på virksomhedens vegne, når vi sikrer os små og store sejre i virksomheden. Jeg bliver naturligvis også glad, når der kommer en smiley fra en kunde, som roser vores arbejde.

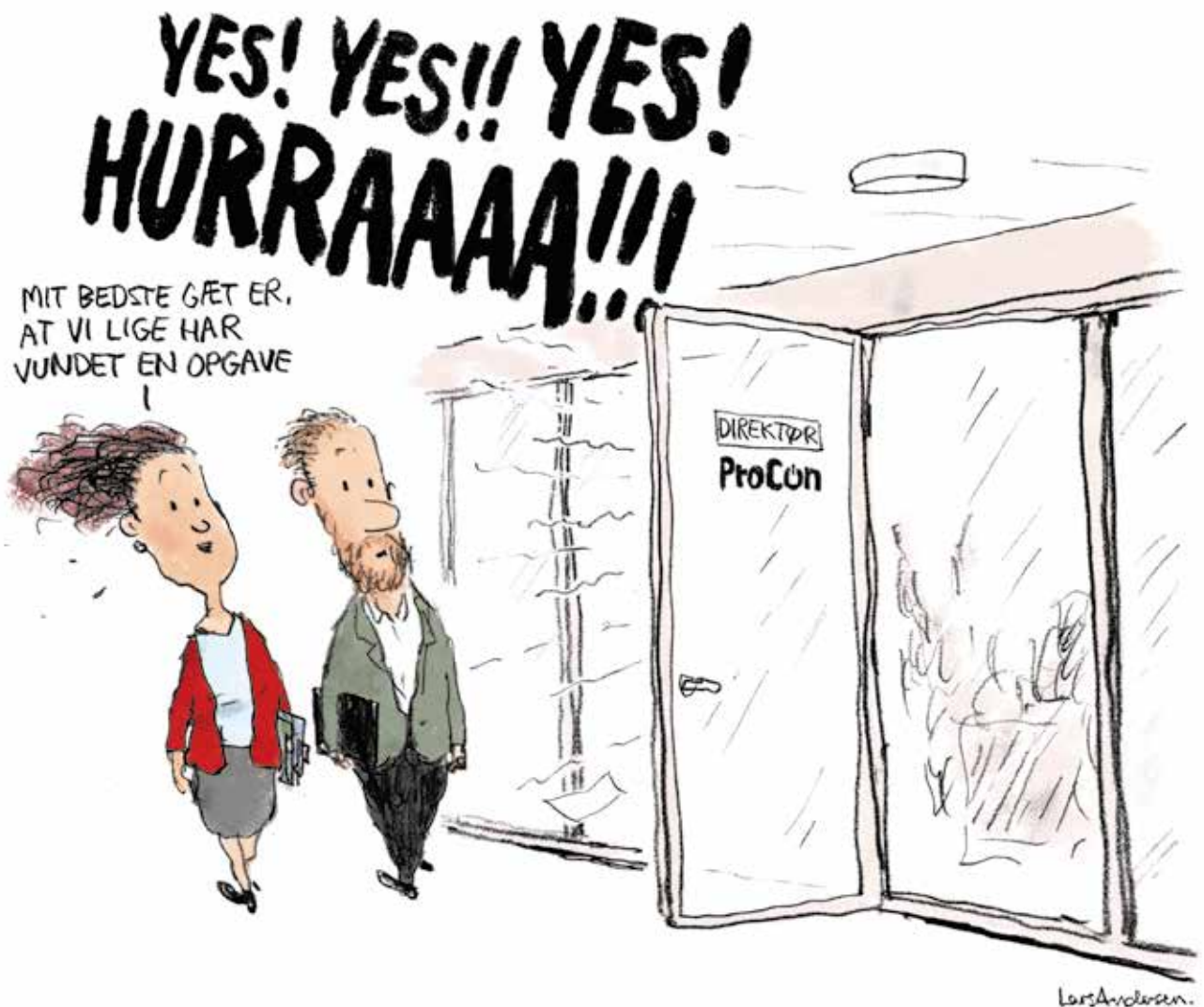
Hvis din virksomhed var en bil, hvad var det så for en?

En Mercedes. Fordi virksomheden er fremtidssikret, robust, driftssikker og miljørigtig. Jeg har kørt Mercedes i 25 år, og det er faktisk en af de mest bæredygtige bilproducenter i verden.

Har du en faglig kæphest, som du gentager igen og igen?

Ja, virksomhedens DNA som er: bedst, ordentlig, smidig og strømlinet. Vi har

MAN KAN DET HELE



defineret, hvad ordene betyder, og hvordan de skal efterleves. En af mine andre kæpheste er, at vi skal forstå værdien af partnerskab. Jeg plejer at sige: hellere 25 procent af en succes end 100 procent af ingenting. Man skal ikke tro, man kan det hele. Ofte er det bedre at finde en professionel partner, som har specialkompetence, og så nøjes med en mindre omsætning og begrænset risiko.

Hvis du ikke var blevet direktør i en installationsvirksomhed, hvad var du så blevet?

Jeg er født og opvokset i en bygge- og entreprenørvirksomhed, så derfor var det naturligt at blive selvstændig. Og hvis det ikke var blevet inden for el, så var det blevet inden for byggeri og ejendomsudvikling.

Hvem skal vi tale med næste gang?

Jeg synes, I skal tale med Bravidas administrerende direktør Johnny Hey, som jeg har arbejdet lidt sammen med tidligere. Han gør det godt, så jeg er sikker på, at han kan komme med nogle guld-korn til branchen. ●

Navne

Redigeret af: **CARINA HEDELUND OG LASSE ANDERSEN**

FØDSELSDAGE OG JUBILÆER/MEDLEMMER



juni 2021. Kunder, kollegaer, forretningsforbindelser, familie og venner inviteres til åbent hus på adressen den 18. juni fra kl. 13.

Elektriker Ronni Olesen, HB El Service, Hjaltesvej 15, 8960 Randers SØ, kunne den 22. april 2021 fejre 25-års jubilæum.



Administrerende direktør og virksomhedsejer Morten Fals, Thomsen & Fals A/S, Lundeborgvej 20, 9220 Aalborg Øst, fylder 50 år den 19. juni 2021. Det forventes, at dagen fejres med reception fredag den 18. juni 2021 fra klokken 13, dog med forbehold for de gældende corona-restriktioner.



Administrerende direktør Jesper Knudsen, EL:CON A/S, Ryhavevej 50, 8210 Aarhus V, fylder 50 år den 31. maj 2021. Grundet COVID-19 fejres dagen senere på året.



Autoriseret elinstallatør og indehaver Jens Wolff Jensen, Sannholm El v/Jens Wolff Jensen, Smedegade 30, Tranebjerg, 8305 Samsø, fylder 50 år den 19.



Seniormedlem Poul Erik Storgaard, Fredericia-gade 26A, 1. th., 6000 Kolding, fylder 80 år den 3. juli 2021.



El-installatør og seniormedlem Eyvind Kaels, Mølledammen 12, 3550 Slangerup, fylder 80 år den 8. juli 2021. Eyvind Kaels har været ansat og ejet Kaels El & Data fra 1958 til 2016. Der holdes ikke reception i dagens anledning.



Autoriseret elinstallatør Robin Saager Jakobsen, Skamby EL ApS, Bredgade 14, 5485 Skamby, fylder 50 år den 21. juli 2021. Grundet corona-situationen fejres dagen med kunder, leverandører og samarbejdspartnere i det fri på Bredgade 14, 5485 Skamby, fra kl. 12-15.



Direktør og elinstallatør Jørgen Ladegaard, Rask Mølle Termografi ApS, Skanderborgvej 84, 8763 Rask Mølle, fylder 75 år den 25. juli 2021.



Afdelingschef Morten Nørrelund, Intego A/S, Blytækkervej 3-7, 9000 Aalborg, fylder 60 år den 26. juli 2021. Dagen fejres ved en privat sammenkomst.



Direktør og autoriseret elinstallatør Peter Nymann Nielsen, CR El & Teknik A/S, Telegrafvej 8-10, 2750 Ballerup, fylder 75 år den 30. juli 2021.



Elinstallatør og seniormedlem Flemming Nielsen, Odensevej 55, 5750 Ringe, fylder 75 år den 30. juli 2021. Grundet corona-situationen er der ikke planlagt reception.



Farum Installationsforretning ApS, Højrisvej 17, 3540 Lynge, har 100-års jubilæum den 1. august 2021. Dagen fejres på adressen med åbent hus fredag den 20. august fra kl. 13. På billedet ses indehaver Kim Ranild-Harring.



Elektriker v/Tom Jensen, Agervej 38B, 9970 Strandby, kan den 3. august 2021 fejre 25-års jubilæum. På billedet ses indehaver Tom Jensen.



Elinstallatør og indehaver Tommy Nissen, El-Centrum ApS, Håndværkervej 2, 6270 Tønder, fylder 50 år den 11. august 2021. Fødselsdagen fejres privat. Tommy Nissen vil dog være at finde på kontoret på dagen.

Har din virksomhed en mærkedag eller en nyansættelse, som bør nævnes i Electra?
Skriv til redaktionen på redaktionen@teknik.dk.



Nye medlemmer

Strøm Group ApS,
3650 Ølstykke

Holme El-Service
ApS, 8270 Højbjerg

INV EL, 2000
Frederiksberg

JC ELteknik ApS,
2770 Kastrup

Cdet, 8970
Havndal

Den Bette
Elektriker ApS,
9800 Hjørring

Dansk Industri
Kompensering
ApS, 8380 Trige

Din Bæredygtige
Elektriker ApS,
2770 Kastrup

ProfaGroup
Service ApS, 2680
Solrød Strand

Irpinia Impianti
Elettrici SRL, 2650
Hvidovre

Norup El-Teknik,
8700 Horsens

Henriks Hvide-
varer v/Henrik
E Olsen, 4760
Vordingborg

Multi-El-Byg ApS,
4000 Roskilde

Da-tek ApS, 7100
Vejle

Omega ApS, 2800
Kongens Lyngby

Svendeprøve-medaljer

TEKNIQ Arbejdsgiverne tildeler "fagets medalje" til de elektrikerlærlinge, som opnår et særlig flot resultat ved svendeprøven. Medaljen tildeles, når der er opnået 12 ved såvel den teoretiske som praktiske del af svendeprøven. I marts og april 2021 tildelte TEKNIQ Arbejdsgiverne "fagets medalje" til:

Elektriker 1

Janus Toft Stampe fra Vejby El og Vvs A/S, Spøttrup, udlært den 26. marts 2021

Rasmus Nielsen fra Ibsen El-Anlæg A/S, Roskilde, udlært den 26. marts 2021

Mikkel Deleuran Hansen fra Enco A/S - El, Glostrup, udlært den 3. april 2021

Mathias Alexander Jensen fra W. Johansen EL ApS, Ballerup, udlært den 22. april 2021

Johannes Vestergaard Vittrup fra Grønborg El, Sondrup & Poulsen A/S, Aalborg Ø, udlært den 23. april 2021

Robin Bybjerg Birkedal Jensen fra NagEl-Service, Rynkeby, udlært den 25. april 2021

Elektriker 2

Mathias Voller Trap-Jensen fra Nordjysk El & Alarm A/S, Terndrup, udlært den 4. marts 2021

Thomas Jensen Wiwe Appel fra Sydjysk Elteknik ApS, Sydals, udlært den 4. marts 2021

Alexander Richard Hauge Laursen fra Følle El Service AYS, Rønne, udlært den 12. marts 2021

Anders Leth fra Kasa El-installation ApS, Stenløse, udlært den 2. april 2021

Rógvi Dalsgard fra Erik Lytzen A/S, Hjørring, udlært den 8. april 2021

Michael Joelsen Andersen fra Gudena El-Service, Brædstrup, udlært den 17. april 2021

BRANCHEN



Intego købt af CBRE

Intego, der har hovedsæde i Aalborg, er blevet solgt til den internationale virksomhed CBRE.

Ifølge Intego-direktør Jens Frost Mikkelsen (billedet) er salget rettidig omhu og en fremtidssikring af installationsvirksomheden.

– Det var en kæmpe beslutning og ikke nogen nem beslutning. Vi er en stor virksomhed med ansvaret for mange medarbejdere og deres familier. Det har både været en følelsesmæssig og rationel beslutning med en kraftig vækst for øje. Alligevel var det hårdt, da aftalen blev endeligt underskrevet, siger Jens Frost Mikkelsen.

Intego arbejdede i forvejen sammen med CBRE, som er en international virksomhed, der blandt andet arbejder med facility management. Virksomheden beskæftiger 300 medarbejdere i Danmark.

Købsaftalen skal endeligt godkendes af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Navne

BRANCHEN



Underdirektør fylder 60

Tina Voldby, der er underdirektør og leder af uddannelsesafdelingen i TEKNIQ Arbejdsgiverne, bliver 60 år den 4. juli.

Siden Tina Voldby blev ansat i TEKNIQ i 2005, har hendes afdeling spillet en central rolle i udviklingen af branchens uddannelser, så de i dag fremstår som de mest populære blandt erhvervsuddannelserne.

Tina er både internt og eksternt respekteret for sin store viden og sit smittende engagement. Hun udtaler sig ofte til medierne om uddannelsesområdet og er blandt TEKNIQ Arbejdsgivernes mest citerede medarbejdere.



Ny regionschef til Kemp & Lauritzen

Kemp & Lauritzen har ansat Karsten Thorsen som regionschef i Teknikhus Midt- og Nordjylland. Karsten Thorsen kommer fra Siemens DI, hvor han blandt andet har haft ansvaret for energiløsninger og teknisk support hos storkunder.

Kaj Larsen A/S køber op

Nykøbing Sjælland-virksomheden Kaj Larsen A/S har købt Odsherred El-Service A/S og overtager virksomhedens 11 medarbejdere.

– Vi glæder os meget over denne aftale med Odsherred El-Service A/S, der med sine 11 dygtige medarbejdere er kendt for god kvalitet, et højt serviceniveau og tilfredse kunder, udtaler Jan Larsen, der er direktør i Kaj Larsen A/S.



Regnskabschef fylder rundt

Annette Holrits, der er regnskabschef i TEKNIQ Arbejdsgiverne, fylder 60 år den 30. juni 2021.

Annettes arbejde består blandt andet i udarbejdelse af regnskaber samt opkrævning af kontingent. Derfor er der rigtig mange medlemmer, der igennem årene har mødt Annettes kompetente og hjælpsomme væremåde.

Annette blev ansat i TEKNIQ Arbejdsgiverne i 2002.



Ny direktør til FABA

Efter 18 år som direktør for Foreningen af Fabrikanter og Importører af Elektriske Belysningsarmaturer (FABA) har Willy Goldby valgt at gå på pension. Han har givet stafetten videre til Klaus Bach Thomsen (billedet), der tiltrådte som ny direktør den 1. maj 2021.

Klaus Bach Thomsen har været tilknyttet belysningsbranchen igennem hele sin professionelle karriere, blandt andet hos Focus-Tema A/S og senest som bestyrelsesformand for Focus-Lighting A/S.



TEKNIQ Arbejdsgiverne-advokat bliver 60

Den 31. maj fylder Preben Meinecke-Søes, der er advokat i TEKNIQ Arbejdsgiverne, 60 år.

Preben Meinecke-Søes' hovedopgave er løbende rådgivning af medlemsvirksomhederne om blandt andet tilbudsgivning, kontrakter og juridiske problemstillinger under byggeprojekter. Han fungerer også som underviser på Entrepriselederruddannelsen og TEKNIQs åbne kurser i AB 92/AB 18.

I dagligdagen nyder kollegerne i TEKNIQ Arbejdsgiverne ofte godt af Prebens store viden, som han gerne deler ud af. Og ved afdelingsarrangementer, hvor Preben har været vært, har kollegerne også nydt godt af hans gastronomiske evner og vinkendskab.

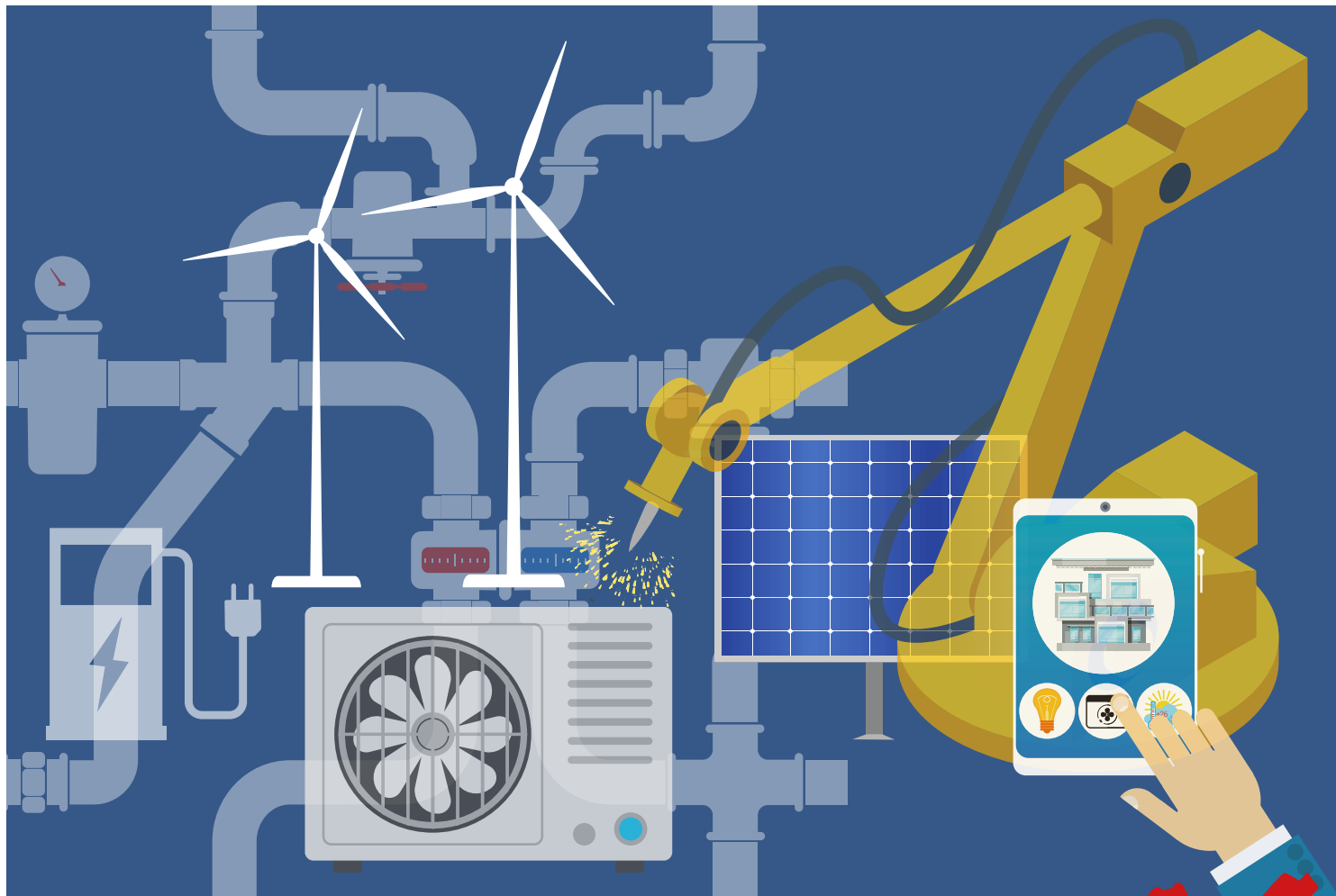
Preben Meinecke-Søes kom til TEKNIQ den 1. marts 2002.

Kjærgaard runder 100

Kjærgaard A/S, som ligger i Løsning, kunne 1. april fejre sit 100-års jubilæum. Den nuværende direktør og ejer, Per Smedegaard (billedet), kom til virksomheden i 1979. Først arbejdede han som arbejdsdreng, og senere tog han elektrikeruddannelsen og installatørexamen. Per overtog de første aktier i virksomheden i 1998 og har siden øget andelen.

Kjærgaard A/S har i dag 160 medarbejdere.





Årsdag 2021 ~~X~~

SÆT ALLEREDE NU KRYDS I KALENDEREN TIL TEKNIQ ARBEJDSGIVERNES ÅRSDAG.

Vi byder indenfor på Marketenderiet i København. Hovedtemaet for dagen er virksomhedernes grønne og digitale omstilling.

Du får konkret inspiration fra virksomheder, der har styrket forretningen gennem grønne værdikæder og digitalisering. Og konkrete eksempler på, hvordan virksomhedernes "grønne fodaftryk" måles og dokumenteres.

TORS DAG DEN 2. SEPTEMBER 2021 KL. 12.00 – 18.00, KØBENHAVN

Følg med på www.tekniq.dk, hvor du inden længe vil kunne tilmelde dig årsdagen.

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Nu integrerer
e-komplet og Jublo,
dine bestillinger og
tilbud fra Jublo lander
nu helt automatisk i
e-komplet.

